

B. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Emin Uzun'un yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi. 2182
2. Cumhuriyetçi Türk Partisi, Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci T. Usar'ın, izin istemine ilişkin Tezkeresi. 2182

III. OZEL GÜNDEMDE YER ALAN İŞLER

1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Yatırımların Garanti Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısı (Y.T.No:283/3/88) ile Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu. 2183-2210

IV. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

1. Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.No:35/1/85) ile Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu. 2210-2260
2. Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:238/3/87) ile Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya İlişkin Raporu. 2260-2290

I. GELEN EVRAK

TEZKERELER

1. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Genel Kurul Gündeminde bulunan Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:238/4/88) üçüncü görüşmesinin Kısa İsim okunmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 7.11.1988)
2. Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının Genel Kurul gündeminde bulunan Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Cörev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısının (Y.T.No:33/1/85) üçüncü görüşmesinin Kısa İsim okunmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 7.11.1988)
3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Genel Kurul Gündeminde bulunan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında imzalanan Yatırımların Garantisi Andlaşmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısının (Y.T.No:283/3/88) üçüncü görüşmesinin Kısa İsim okunmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa geliş tarihi: 7.11.1988)

- 2177 -

BİRİNCİ OTURUM

Açılış saati: 10.05

BAŞKAN : Hakkı Atun

KATİP : Dr. Erbay Kanatlı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 4'ünü Yasama Yılı'nın 14'üncü Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur sayın milletvekilleri. Oturumu 10.30'ya kadar erteliyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 10.10

İKİNCİ OTURUM

Açılış saati: 10.35

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 4'üncü Yasama Yılı'nın 14'üncü Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündeme geçiyoruz.

.../2178.

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

İ'inci madde, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Önce onayınıza sunacağım konuları ele alıyoruz.

1. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Yatırımların Garanti Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesine ilişkin tezkeredir.

KATİP -

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI.

Y.T.No:283/3/88

7 Aralık 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında İmzalanan Yatırımların Garanti Andlaşmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısının kısa isimle okunması hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının Tasarıda maddi hata bulunmadığından İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmesinin Tasarının kısa isimle okunması ile başlanmasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla rica ederim.

Dr. Yüksel Tüccaroğlu
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı.

.../2179.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, görüşmedik ki biz bunu, nasıl?

KATİP - Neyi sordunuz?

ERDAL SUREÇ (Yerinden) (Devamla) - Bu Yasayı görüşmedik ki.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İvediliğidir.

BAŞBAKAN DR. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Üçüncü okunuştur.

BAŞKAN - Bu özel gündemde yerleşeceğimiz bu değil mi? Sayın Yüksel Tüccaroğlu, bu Komitenizde görüşülmedi deniyor.

KATİP - Görüşüldü Komitede.

TİCARET VE HAYATİ BAKANİ BAŞKANI ATABAYAN (Yerinden) - Yani yasa burda görüşülmedi diyor.

HUKUK VE İYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden) - Yasa burda görüşülmedi, bugün görüşülecektir. Üçüncü okunuş...

BAŞKAN - İkinci okunuşu olacaktır ve bugünden de üçüncü okunuşuyla okunması için istiyor. Evet.

ERDAL SUREÇ (Yerinden) (Devamla) - Onu oyluyorsunuz?

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimsiz?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

2. Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ve üçüncü görüşmesine ilişkin tezkeredir.

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı:Y.T.No:33/1/85

7 Aralık 1989

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı hakkında ivedilik önergesi.

Adıgeçen Yasa Tasarısının, KMTK'deki vergi uygulama ve denetimine hız kazandırmak ve uygulanması tasarlanan yeni vergi yasalarını hayata geçirebilmek için ivedi olarak yasalaşması gerekmektedir.

Bu nedenle İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmesinden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasına İçtüzüğün 98'nci maddesinin (1)'nci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin, Tasarının kısa adının okunması ile bağlanması ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Vehbi Z. Sertel
Kuruluş Yasa Tasarılarını
İnceleme Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri; onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekinilenler?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ve üçüncü görüşmesine ilişkin tezkeresi.

KÂTİP -

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

Sayı:Y.T.No:238/3/87

6 Aralık 1988

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Motorlu Araçlar ve Yol Trafik
(Değişiklik) Yasa Tasarısı
hakkında ivedilik önergesi.

Adıgeçen Yasa Tasarısının, KKTC'deki trafik kazalarının önlenmesi ve trafik akışının güvence altına alınabilmesi için, ivedi olarak yasalaşması gerekmektedir.

Bu nedenle İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmesinden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğün 98'nci maddesinin (1)'nci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmesinin, Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Yüksel Tücceroğlu
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BASKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekinir?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

İki, bilginize sunulacak bilgi var.

1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın
Emin Uzun'un yurt dışı izin istemi.

KÂTİP -

7 Aralık 1988

KKTC Meclis Başkanlığına,
Lefkoşa.

Efendim, Ben 7/12/1988'den 12/12/1988 tarihine kadar yurt dışında bulunacağımı belirtir gereğinin yapılmasını arz ederim.

Emin Uzun
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

2. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci Talat Usar'ın yurt dışı izin istemi.

KÂTİP -

6 Aralık 1988

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

6.12.88 tarihinden 26.12.88 tarihine kadar yurt dışında olacağım için izinli sayılmamı saygılarımla arz ederim.

Naci T. Usar.
CTP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

Sayın milletvekilleri; gündeminizin birinci kısmı tamamlanmıştır. Şimdi ikinci kısma, Özel Gündemde Yer Alacak İşlere geçiyoruz.

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALAN İŞLER

Bu kısımda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan Yatırımların Garantisi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısının görüşülmesi.

Sayın Komite Başkanı, buyurunuz.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI Dr.
YÜKSSEL TUCCİROĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN
"KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA İMZALANAN
YATIRIMLARIN GARANTİ ANLAŞMASININ
UYGUN BULUNMASINA İLİŞKİN YASA
TASARISINA (Y.T.No:283/3/88) İLİŞKİN
RAPORUDUR

Komitemiz, 2.11.1988, 9.11.1988 ve 23.11.1988 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda Gelir ve Vergi Dairesi Müdürünün vermiş olduğu bilgi ve açıklamalar ışığında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 30.3.1988 tarihinde imzalanan Yatırımların Garanti Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısını aynen ve oyçokluğu ile kabul etmiştir.

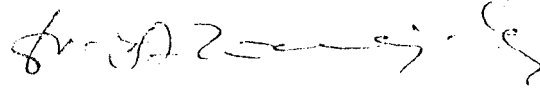
Komitemiz, Tasarının 1'nci, 2'nci, 3'ncü, 4'ncü, 5'nci ve 6'ncı maddelerini aynen ve oyçokluğu ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğu ile kabul etmiştir.

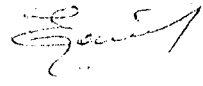
2184

- 2184 -

Kemitemiz, Tasarının sunulan rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğu ile Genel Kurula salık verir.

Dr. Yüksel Tuccaroğlu
(Başkan)

Dr. Erbay Kanatlı
(Başkan Yardımcısı)

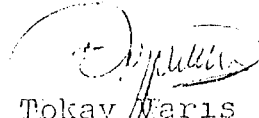

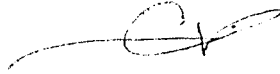
Dt. Mustafa Karpaslı
(Üye)

Feridun Onsav
(Üye)

Hasan Sarıca
(Üye)
(Toplantıya Katılmadı)

Tokay Harış
(Üye)

Çetin Veziroğlu
(Üye)

29 Kasım 1988

.../2185

GEREKÇE

Genel Gerekçe: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış Yatırımların Garanti Anlaşması, KKTC Anayasasının Anlaşmaların Meclisçe onayına ilişkin hükmü uyarınca ancak Cumhuriyet Meclisinin onayı ile geçerlilik kazanabilmektedir. Bu yasa da sözkonusu anlaşmanın Cumhuriyet Meclisince onaylanmasını temin maksadıyla hazırlanmıştır.

Madde gerekçeleri:

1. Onay yasanın birinci maddesi yasanın kısa ismini düzenlemektedir.
2. Onay yasanın ikinci maddesi tefsirleri düzenlemekte ve "Bakanlar Kurulu" ile "Anlaşma" terimlerinin açıklamalarını yapmaktadır.
3. Onay yasanın üçüncü maddesi yasanın amacını düzenlemektedir.
4. Onay yasanın dördüncü maddesi anlaşmanın onayını düzenlemektedir.
5. Onay yasanın beşinci maddesi Yasayı yürütmekle görevli Bakanlığa düzenlemektedir.
6. Onay Yasasının altıncı maddesi yasanın yürürlüğe girişini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı.

sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen? Sayın Onsav ve Sayın Veziroğlu. Buyurun Sayın Veziroğlu.

ÇETİN VEZİ ÖZLÜ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir uluslararası anlaşma daha gündeminizde bulunuyor. Bu anlaşmaya da baktığımızda, tıpkı geçmiş anlaşmalarda olduğu gibi, herhangi bir müzakerenin yapılmadığı izlenimini anlıyoruz. Şöyle ki; Anlaşma, Türkiye Cumhuriyetinde hazırlanmış, UBP Hükümeti de imzayı altına atmıştır. İçeriğine baktığımızda bu, ayan beyan ortaya çıkmaktadır. Bir kere bu anlaşmanın benzeri, yeryüzünde mevcut değildir. Gerçekten Komite safhasında bu türden bir garanti anlaşmasının yeryüzünde olup olmadığını çok merak ettik ve özellikle bu konu üzerinde durduk, sorduk, yazılı olarak bize verilen cevaplarda da bu görüşümüz teyit edilmiştir. Yazılı olarak bize verilen bilgiler ışığında, Maliye ve Gümrükler Bakanlığı tarafından, açıkça şöyle denmektedir:

Anlaşmalar, ihtiyaçtan doğar. Bu anlaşmaların türleri ve şekilleri tarafların ihtiyaçlarına göre değişir. Dünyada birçok ülke, diğer ülkelerle ve özellikle ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerini devletlerarası anlaşmalarla çözümlerler. Devletlerin ihtiyaçları çok değişken olduğu için de anlaşmaların içeriklerinin aynı olmasını veya benzerliğini beklemek olanağı yoktur. Kaldı ki KKTC'nin Rum-Yunan ekonomik ambargosu nedeni karşısında özel bir durumu vardır. Aslında bu söylenenlerin içerisinde en önemlisi, en son cümledeki bir kaç ibaredir. Kaldı ki KKTC'nin Rum-Yunan ekonomik ambargosu nedeni karşısında da özel bir durumu vardır denmektedir.

Yani Değerli arkadaşlar; bu ülkede ne zaman bir anlaşma imzalanırsa KKTC'nin sui generis bir durumu olduğu ortaya atılmakta.

Değerli arkadaşlar; böyle devlet olmaz, böyle bağımsız devlet hiç olmaz. Yani bağımsızlığımız da sui generis mi? Sui generis bir devlet miyiz biz? Bunu kabullenmemize olanak yoktur değerli arkadaşlar.

Aslında biraz ayrıntıya girip tetkik ettiğimizde böyle bir anlaşmanın yapılmasına bile gerek yok. Sorduk ve öğreniyoruz ki sadece Türkiyeli yatırımcıların yapacakları yatırımlar Türkiye Cumhuriyeti tarafından garanti edilmektedir, Yani bir İngilizin, bir Amerikalının, bir İtalyanın yapacağı yatırımların garantisi sözkonusu değildir.

TOKLY VARIŞ (Girne) (Yerinden) - Anlaşmamız Türkiye'yledir.

ÇETİN VEZİROĞLU (Devanla) - Güzel, yatırımları garanti ediyor. Kendi ülkesindeki yatırımcıların yatırımlarını garanti ediyor. O halde benimle uluslararası bir anlaşma yapmasına ne gerek var?

ALPAY DÜRDÜRAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bizi garanti ediyor demektir onun manası.

ÇELİK VEZİROĞLU (Devamla) - - Tabii, biraz sonra geleceğiz. Bizi garanti ettirdiğinin kanıtlarını da göreceğiz. Yani bir anlamda garanti diye bir şey sözkonusu değil. Eğer gerçekten kendi yatırımcılarını garanti etmek isteseydi o kendi iç hukukundaki bir düzenlemeyle hallolacak bir meseleydi. Niye bir uluslararası anlaşmaya ihtiyaç duyuldu? Madde 7 ve 8'de bunun da cevabını bulacağız.

Madde 7'de anlaşmanın 7'nci maddesinde hak sahibi yatırımcıya Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi tarafından tanzimat ödemesi yapılması halinde Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi yatırımcı hak sahiplerinin garanti edilen yatırımları ile ilgili olarak KKTC'ye karşı sahip buldukları haklarına halef olacaktır denmektedir. Yani bir zarara uğradı varsayımıyla bir yatırımcı Türkiye Cumhuriyeti tarafından ilgili kurum tarafından tazmin edilecek, ondan sonra halefiyet yoluyla bize rücu edecek.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar; biz bu Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketiyle karşı karşıya bulacağız ve bu tazminatı yaparken de, bu tazminatı Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili kuruluşu yaparken de bize sormayacak da. Daha acısı bir sonraki maddede ortaya çıkmakta.

"Taraflar bu Andlaşmanın yorumu ve uygulanması konusunda doğabilecek ihtilâfları karşılıklı müzakere yoluyla, çözülemezse tahkim yoluyla çözerler. Tahkime başvurulması halinde tahkim usulüne ve ihtilâfın esasına T.C. kanunları uygulanır" denmektedir.

İşte bu andlaşmanın can alıcı maddelerinden birisi de budur değerli arkadaşlar.

BERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Verinden) - Sömürge Yasası.

ÇETİN VELİROĞLU (Devamla) - Kesinlikle egemenlik hakkının ayaklar altına alınmasının göstergesinden başka birşey değildir bu madde. Benim ülkemde bir ihtilâf olacak, bana sorulmadan ilgili kurum tazmin edecek, ondan sonra bana rücu edecek ve ihtilâf doğduğu halinde benim kanunlarım uygulanmayacak. Nerde kalıcı egemenlik hakkımız? Bu ülke sınırları içerisinde doğan ihtilâfların benim ülkem kanunlarıyla halledilmesi gerekmektedir. Olacak gibi değil. Bunu kabul etmek olanaklı yoktur. Kaldı ki bu maddenin kabulüyle değerli arkadaşlar; andlaşmanın diğer bazı maddeleri de tepe taklak olmaktadır. Örneğin madde 3'te "Kapsanacak Riskler"le ilgili maddeyi nasıl uygulayacaksınız? Madem ki ihtilâf halinde Türkiye Cumhuriyeti kanunları uygulanacaktır. Bir kere tazmin etmiş olunacak. Belki kendi kanunlarına göre bir risk görerek tazmin etmiş bulunacak ve tekrar bize rücu ettiği zaman gene kendi kanunları uygulanacağına göre bu maddenin anlamı nedir? Çünkü bir sürü yuvarlak madde vardır burada. Örneğin ne anlamaktayız bundan? Hakların engellenmesi. Akdi ve hukuki hakların engellenmesi halinde ortaya çıkan rizikolar ne demektir bu? Hakların ve akdi ve hukuki hakların engellenmesi halinde ortaya çıkan rizikolar. Bu gayet geniş, gayet yuvarlak, ne tarafa çekilirse sündürülebilecek bir madde. Bir grav olayı örneğin; bu kapsama girer mi? Eğer zorlarsanız girer.

Değerli arkadaşlar; böyle bir andlaşmayı onaylamak Toplumcu Kurtuluş Partisi için mümkün değildir. Açık ve kesin altını çizerek bir kez daha vurgularım ki bu andlaşmayla egemenlik haklarımız çiğnenmiş olmaktadır. Bu bakımdan olumsuz oy vereceğiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çetin Veziroğlu.
Söz sırası Sayın Feridun Önsav'dadır.

Buyurun Sayın Önsav.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine Anayasaya ters, yasalara aykırı, uluslararası bir anlaşma ile karşı karşıyayız. Bu anlaşma ile TC uyruklu özel ve tüzel kişilerin KKTC'de yapacakları yatırımları TC garanti ediyor amacı. Bu amacını da şöyle destekliyor 1'inci maddesinde. "Yatırımcıların garanti sözleşmesi için Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketine başvurulmasına eklenmek üzere yatırımın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarında yapılmasını uygun bulduğuna dair bir bölgeyi düzenlemeyi kabul edecektir." Müracaat edince bizim ilgili Bakanlığımız bir belge verecek, o belgeyi garanti yatırım yapması uygun bulunacak ve garanti isteyecek. Bizim ilgili komiteye Hükümetimizin herhangi bir çalışması ve programı var mıdır ki önümüzdeki kısa ve uzun dönemde hangi yatırım alanlarında teşvik öngörülüyor, veya hangi yatırım alanlarına öncelik tanıyor, ne bekliyor ve ne programlanmıştır diye sorduk, bize herhangi bir yanıt verilmemiştir. Veya tatmin edici bir yanıt verilmemiştir. İlgili Yasenin, Çetin arkadaşımız da belirtmiştir. 7'nci maddesi halefiyetle ilgilidir. Aynen şöyle diyor. "Hak sahibi yatırımcıya Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi tarafından tazminat ödemesi yapılması halinde, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi yatırımcı hak sahiplerinin garanti edilen yatırımları ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine karşı sahip buldukları haklarına halef olacaktır." Komitemizde teknik ve yetkili kişi olarak gelen Sayın Onur Borman Hanım biz sorduk. Bu madde ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine herhangi bir yükümlülük altına girecek mi? Bize hayır girmeyecek, yatırımı garanti eden Türkiye Cumhuriyeti, dolayısıyla biz KKTC olarak herhangi mali bir yük altına girmeyeceğiz dedi. Onur Hanım böyle dedi bize ama, biz o zaman sorduk, madem öyle ekonomik işbirliği anlaşmasında bu tür şeyin Türkiye Cumhuriyetine ait olduğunu açıkça

belirtmektedir. Niye TC ile KRTC arasında böyle bir anlaşma yapmak ihtiyacı hissedildi? Yine Onur Hanım olsun, diğer yetkili arkadaşlarımız olsun, ciddi ve inandırıcı bir yanıt veremediler. O yapıldığı için de uluslararası bir anlaşma yapılmaz mı? Yapılır fakat başka ülkeler arasında bu tür bir anlaşma yapılmadığı yine Bakanın verdiği yanıtta çıkmaktadır. Ve işte bizim sorularımız üzerine Bakanın verdiği yanıtlarda TC'nin ilgili bankası yani Türkiye İhracat Kredi Bankası ilgili yatırımcı, özel veya tüzel kişiyi tazmin ettikten sonra önünü bize rücu edecek ve biz de KRTC olarak onu tazmin edeceğiz, ödeyeceğiz, yani en kestirme söylemek gerekirse, Türkiye'den Kıbrıs'a yapılacak yatırımları biz garanti edeceğiz. Şu veya bu şekilde. Hayali veya birtakım üç köşitlerle veya birtakım kendilerinin yaratacağı veya birtakım yaratılmış varsayımları olaylardan zarar gördüklerini iddia edecekler ve biz KRTC olarak bu şirketleri tazmin edeceğiz. Açık ve net birşeydir bu. İlgili Yasanın 2'nci maddesinde tanımlar yapılmakta, yatırımın ne olduğu, yatırımcının kim olduğu, yatırım sözleşmesi, garanti sözleşmesi hakkında bilgi vermekte.

3'üncü maddesinde ise "Kapsanacak Riskler" başlığı altında;

"(a) İşbu madde hükümlerine göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından, uygun görülen yatırımlar aşağıda belirtilen bir veya daha fazla risk çeşitlerinden doğan kayıplara karşı garanti edilir" diyor, 3'üncü maddenin (a) fıkrası.

Hangi konuda nasıl ve ne kadar yatırım yapılacağı bizim tarafımızdan değil, yani bizim az önce sorduğumuz soruya yanıt alamadık tabii ama, bize göre değil. Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından uygun görülen yatırımlar garanti edilecektir. Bizim, devlet olarak veya hükümet olarak veya ilgili bakanlık olarak herhangi bir söz hakkımız yoktur.

Yine aynı maddenin (ii) "Devletleştirme" paragrafı altında;

"Devletleştirme, kamulaştırma veya benzeri tedbirler riski, KKTC'de garanti kapsamına alınan yatırımların veya bu yatırımlara bağlı olarak sahip olunan mamelekin KKTC hükümetince ayırıcı olmayan kanuna uygun ve kamu yararına uygun olan nedenler dışında bu nedenle devletleştirilmesi," -cümleler de hep düşük düşük gider- "kamulaştırılması, ve/veya benzeri tedbirlere tabi tutulmasıdır."

Benzeri tedbirler devletleştirme, kamulaştırma veya benzeri tedbirler. Nedir bu benzeri tedbirler? Kamulaştırma ve devletleştirmeye benzer tedbir nedir? Hukukta biz okumadık. Varsa okuyan veya bilen bize izah etsin. Benzeri tedbir devletleştirme veya kamulaştırma nedir?

5'inci maddede "Garanti Sözleşmesinin Koşulları". Yine bu maddede de tüm yetki ve yetki Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi'ne aittir.

"Her bir yatırımcı ile Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. arasında imzalanacak Garanti sözleşmelerinin süresi ve komisyon ücreti, -bu komisyon ücreti de neyse açıklık yoktur- "Garanti edilen yatırımlarla ilgili olarak hangi risklerin kapsama alınacağı, kapsanan risklerden kaynaklanan zararların hangi oran ve şartlarda tazmin edileceği de dahil tüm koşulları Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından belirlenir."

Neticede bize rücu edilecek, biz bunu karşılayacağız. Devlet olduğumuz için diyor Sayın Bakan verdiği cevapta. Devlet olmanın da birtakım riskleri vardır, ona katlanmak durumundayız diyor cevabında. E, iyi güzel de hiç belirleyici görüşümüz olmayacak, söz hakkımız olmayacak, karar hakkımız hiç olmayacak. Koşullarını, oranını, biçimini, her türlü riskini bu banka tesbit edecek. Yatırımcı halledecek, ondan sonra dönüp bizden isteyecek.

6'ncı maddesinde;

"Tazminat Talepleri:

Yatırımların tazminat talepleri Garanti sözleşmesinde yer alan hükümlere göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından incelenir ve sonuçlandırılır."

İncelenmesi ve sonuçlandırılması da yine bu sözkonusu banka tarafından yapılacaktır.

7'nci madde ile ilgili görüşümüzü az önce söylemiştik.

8'inci maddenin maşallahı vardır. Benim bu taslakta yan tarafına maşallah diye yazdım. Arşivime öyle koyacağım. Anlaşmanın yorumunu ve uygulanması diyor. Taraflar bu anlaşmanın yorum ve uygulanması konusunda doğabilecek ihtilâfları karşılıklı müzakereler yoluyla çözemese, tahkim yoluyla çözerler. Tahkime başvurulması halinde tahkim usulüne ve ihtilâfın esasına TC kanunları uygulanır diyor. Bu maddeyle ilgili görüşlerimizi de komite düzeyinde Onur Hanıma olsun, Göksel Bey'e olsun sorduk. Diğer komite üyesi arkadaşlara söyledik. Arkadaşlarımızın böyle birşey olamayacağını veya öyle kastedilmediğini, var olan inançlarını belirttiler. Komitede hayır bu şirketle TC arasında yorumlamır bu madde diye söylediler.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Tarafların kim olduğunu yazmaz mı başta?.. Tarafların kim olduğu belli değil mi?

FERİDUN ÖNBAV (Devamlı) - Dedi ki bu madde öyle değildir, taraflar istediğine göre anlaşmanın yorumunu ve uygulanması yanbaşı, üstbaşı altında verir, taraflar TC ve KKTC'dir. Dolayısıyla TC ve KKTC'yi kastetmektedir ve bu ihtilâfta TC kanunlarının uygulanacağı anlaşılmaktadır. Biz öyle anlıyoruz dedik hukukçu olarak ve bu soruyu da ilgili Bakan'a sorduk. Madem ki devlet olduk, madem ki anlaşma yaptık, buna da katlanacağız, uygulansın. Yatırımı da onlar garanti eder. Dolayısıyla TC kanunları uygulansın diye yanıt verilmiştir. Oysa Anayasada, yasaların yürütülmesinden bakanlık ve genelde Bakanlar Kurulu sorumlu olduğu yazmaktadır. Anayasada yazmaktadır. Bütün bu söylediğimiz gerekçeler, özet gerekçelere ve komite düzeyinde ayrıntıdaki görüşlerimiz doğrultusunda ve dikkate alındığında, parti olarak bu Anlaşma Yasa Tasarısına olumsuz oy vereceğiz. Bizim yetkili ve söz ve karar sahibi olmamız ve istemediğimiz ve istemediğimiz alanda bizim görüşümüz

dışında yatırım adı altında burda gelişecek yabancı şirketlerin ülkemiz tarafından belirsiz koşullarda, belirsiz olabilir ve belirsiz bir miktarla ölenmesine biz karşıyız. O nedenle ret oyu vereceğiz. Bizim ülkemizde başka ülkelerin yasalarının uygulanacağı için. Anayasaya aykırı olarak uygulanacağı için ret oyu vereceğiz. Ve açıkça Anayasanın 7'nci maddesine de aykırı olduğu için ret oyu vereceğiz ki ilgili Anayasa maddesinin (1)'inci fıkrası yasaların Anayasaya aykırı olamayacağı ilkesini getirmektedir. Bütün bunlardan dolayı parti grubu olarak ret oyu vereceğimizi belirtir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Feridun Önsav.

Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; sayın konuşmacıları dikkatle dinledim. Konuşmacıların arasında yatırımların, garanti anlaşmasının hangi maksatla ve niçin imzalandığını anlamak mümkün değildir dediler. Mümkündür arkadaşlar. Tabii okudukları zaman okumak istemedikleri, veya duymak istemedikleri şeyleri orda görmemezlikten gelirler.

ERDAL SUREÇ (Efköşe)(Yerinden) - Anlamazlar okuduklarını, anlamazlar.

MEHMET BAYRAM (Devemla) - Anlamazlar değil, demedim. Kusura bakma buraya gelen arkadaşın anlamaz olduğunu söylemek hakaret olur arkadaşlara.

MEHMET CİVA (Efköşe)(Yerinden) - Söyle onu da olsun artık.

MEHMET BAYRAM (Devemla) - Şöyle okuyayım. Bir kere anlaşmanın başlangıç maddesini ortaya konursa şöyle bir paragraf var.

"KKTC'ye özellikle üretim amaçlı özel sektör sermayesi ve tedrici şekilde dış yardım akışının kolaylaştırılması, özendirilmesi, ve yatırımların ticari olmayan nedenlerden kaynaklanan risklerinin azaltılmasını amaçlayarak benimsenen bir andlaşmadır. Yani burada açık şekilde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yapılacak olan üretim amaçlı, özel sektör sermayesiyle tedrici şekilde dış yatırım akışını kolaylaştırmasıyla ilgili, özendirilmesiyle ilgili yatırımların ticari olmayan risklerinin azaltılması suretiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin gelişmesini sağlamak için yatırımcının teşvik edilmesi amacıyla bu andlaşma imzalanmıştır. Yani bunu anlamamak mümkün değildir. Şimdi arkadaşlar çeşitli maddeleri ele almak suretiyle bu andlaşmada her zaman olduğu gibi dediler. İşte Türkiye Cumhuriyetinde andlaşma hazırlanır, UBP Hükümeti de imzalar. Bir kere öyle değildir. Onu reddederim. Bu andlaşmayı imzalayan belki kişi olarak ben değilim ama en az o günlerde yine Maliye Bakanlığı görevinde olmam hasebiyle eski arkadaşımız Erdal Onurhan imzalamıştır. Ama bu andlaşma metni bizim tarafımızdan iyicene tetkik edilip de birçok maddesinde istenilen düzenleme yapılmak suretiyle imzalanmıştır. O şekilde bir imza ile imzalanmıştır. Dolayısıyla bu... Efendim?

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Geçmişte kastiydi, şimdi kasıt.

MEHMET BAYRAK (Devamla) - Hayır, hayır, biz yetki ve sorumlulukları kullanırken ne geçmiş, ne de şeyi reddetmiyoruz. Yani artık biz sizin iddia ettiğiniz gibi Ankara'dan veya Türkiye'den hazırlanıyor, geliyor, siz de altına imza atıyorsunuz, söylediğiniz sözlere karşılık olarak bu cevabı verdik. Bu andlaşmalar dünyada emsali yoktur. Size vermiş olduğum yazılı yanıt da vardır. Ama nedir? Her ülkenin kendine özgü, kendi yapısı içinde ve kendi ihtiyaçları doğrultusunda ülkeler birbirleriyle andlaşma yapar. Bir çift vergilendirme ve vergiyi önleme yasası, belki uluslararası birçok ülke de imzalar. Suçluların

iadesi anlaşması birçok ülkeyi karşılıklı ilgilendirdiği için uluslararası birçok ülke bu anlaşmayı imzalar. Ama bazı anlaşmalar o ülkenin genel, kendine özgü kuralları ve kendi iç yapısıyla anlaşma imzaladığı ülkeyle olan ilişkileri açısından ortaya konmak suretiyle imzalanır. Dolayısıyla biz dünyada böyle bir garanti anlaşması görmedik. Dolayısıyla bu yeni keşfedilmiş, yahut da yeni bulunmuş bir anlaşma olarak öngörür demek bana göre doğru bir tabir değildir ve işte böyle bir anlaşma suicenerist olan bir anlaşma olur. Veya işte devletlerarası olmaz anlayışına katılmak mümkün değildir. Bu anlaşmalar içerisinde evet, açık şekilde Türkiye Cumhuriyeti uyruklu ve Türkiye Cumhuriyetinde kayıtlı olan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde öngörülen yatırımları yapacak şirketlere bu garanti verilmektedir. Doğrudur, bu ne bir Amerikalıya, ne bir İngilizce, ne de çift uyruklu herhangi bir kişiye bu anlaşma metninde yer verilmemiştir.

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kendi yurttaşlarına...

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Evet, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının kendi şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bu şartlar altında yapacağı yatırımların ve yine bu anlaşma içerisinde o anlaşma mukabilince herhangi doğacak risklerinin karşılanması ile ilgili bir anlaşmadır. Yani siz Türkiye Cumhuriyetinden bekliyor muyuz ki size bir Amerikalının veya efendim bir İngilizin yapmış olduğu yatırımı da garanti etsin? Ve biz bunu talep edelim? Yani öyle birşeyi siz Meclis olarak uygun buluyor musunuz? Herhangi bir başka ülkenin yatırımını garanti etmek için Türkiye'ye gidelim de gelin siz İngilizin yatırımını garanti edin diyelim?

ÇETİN VEZİROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yıkım paketinde o şekildeydi.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Yıkım paketi öyle değil. İyi okursanız orda yatırımların garanti anlaşması bir kere metni yoktur.

AHMET AKAR (Lefkoşa)(Yerinden) - Yıkım paketi diye birşey yoktur Sayın Bakan.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Sonra...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yıkım paketini artık en sonunda benimsedi ha Haliye Bakanı da.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - O paket konusunda, şimdi açarsanız açacağız o zaman, o paket yıkım paketi midir? Bu ülkede refahı, mutlak kalkınmayı getiren paket midir? Onları halkın indinde ve rakamları da halkımızın yargısına bırakalım da önümüzdeki günlerde halk yargısı kendini gösterecektir.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa)(Yerinden) - Nerde gösterecek?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - O konuda daha fazla konuşmak istemiyorum çünkü konu dışıdır. Ama o konuda ülkede, genelde o ekonomik işbirliği protokolunun gereği olan yatırımların ve gelişmenin gözlerle görüldüğü ve o görülen yatırımların sözlemleri sizi rahatsız ettiği için hâlâ daha o paketten rahatsız oluyorsunuz.

ALPAY BURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Erdal kıskanıyor.

MEHMET BAYRAM (Devamla) -Doğaldır. Muhalefetin kıskanması doğaldır çünkü muhalefet yalnız söyler, birşey yapmaz. Yani iktidar bir yatırım yapar, iktidar çeşitli icraatlar yapar, onun sonuçları çıkar.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Nerde yatırım yaptın yahu sen?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - O sonuçlar çıktıktan sonra iktidar memnun olur, muhalefet rahatsız olur, o da doğaldır.

ALPAY BURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Doğal değil ama.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Doğaldır tabii, çünkü rahatsız olur. Rahatsız olması da gayet doğaldır bizim ülkemizde. Belki başka ülkelerde daha şey, demokratik ülkelerde daha anlayışın geniş olduğu ülkelerde belki rahatsızlık olmaz ama bizim ülke de rahatsız olunuyor.

Dolayısıyla bu yapılan anlaşma ne Anayasaya, ne de yasalarımıza ters bir anlaşma değildir. Ve ayrıca yine madde 7 ve madde 8 üzerinde durmuştu arkadaşlar. Madde 7'de halefiyet konusudur. Evet halk sahibinin yatırımcısı Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi tarafından tazminat ödenmesi halinde, yani bu Yasanın öngördüğü kurallar içerisinde yatırımını yapan ve ters yöne bu anlaşmanın öngördüğü kurallar içerisinde yatırımını yapan ve ters yöne bu anlaşmanın öngördüğü kurallar dışında kendilerine bu yatırımların riskini burda eğer sayabilmişseniz veyahatta riskler sayılmaktadır, onları yerine getirmemek nelerdir, bunlardır dersiniz onları da tek tek okuyalım. Transfer kısıtlamaları, devletleştirme, kamulaştırma, savaş hali, hakların engellenmesi, dolayısıyla burdaki kaptırılacak riskler konusundaki kısıtlama ve herhangi bir haklarına hanel gelmek durumunda mutlak surette Türkiye İhracat Kredi Bankası tazminat ödemesi halinde Türkiye İhracat Kredi Bankası yatırımcı hak sahibi, garanti edilen yatırımla ilgili olarak KKTC'ye karşı sahip olduğu hakları halef olacaktır. Tabii olacaktır. Yani bunu sağlıyoruz. Siz bu anlaşmaya rağmen yatırımcının yatırımını gerekli kısıtlamaları getireceksiniz. Evet bu anlaşmanın Türkiye Cumhuriyetinde Türkiye İhracat Kredi Bankası, ki devlet kuruluşudur, bunu karşılayacak ve siz halef olamayacaksınız. Olacaksınız tabii. Dolayısıyla...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Müsteşarınıza söyleyin siz onu.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Olacaktır. Bizim cevabımızda olacaktır. Halef olacaktır. Çünkü esasında bu anlaşmayı imzalarken bütün o şartları ortaya koymak suretiyle anlaşma imzalıyoruz.

FERİDUN ONSAV (Lefkoşa) (Yerinden) - Tespitinde yetkiniz yok ama. Söz hakkınız yok.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Yatırımda var. Nedir, yorum ve uygulamasının.

FERİDUN ONSAV (Yerinden) (Devamla) - Uygulanacak oranda söz hakkınız yok, karar hakkınız yok.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Var, vardır. Eğer taraflar arasında bir ihtilâf varsa, mutlak surette tarafların sözü olacak.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Türkiye kanunlarına göre.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - İster Türkiye kanunu olur Sayın Durduran, ister KKTC kanunları olur.

ALPAY DURDURAN (Yerinden) (Devamla) - Açıklansın.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Evet çok anlaşmazlık çıkarsa o zaman birçok ülkeler onun da dışına çıkar ve "Laheh Adalet Divanı"na gider. Başka şeyde hakkınız kullanır. Dolayısıyla yani bir ülkenin hukuku öbür ülkenin hukukunu korumaz diye mantık kabul edemez. Dolayısıyla muhterem arkadaşlar; bu anlaşma KKTC'nin gelişmesinde öngörülen sektörün gelişmesi için, ki bu öngörülen sektörler bizim kalkınma plânlarımızda mevcuttur, bunların gelişmesiyle ilgili yatırımların yapılması ve yapılacak olan yatırımlarda bu anlaşmanın kapsamında olan risklerin karşılanmasıyla ilgili bir anlaşmadır. Dolayısıyla biz Hükümet olarak ve grup olarak bu anlaşmanın lehinde oy vereceğimizi belirtir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Bayram.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimsiz?... Yok. 10 ret, 24 kabul. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Lütfen 1'inci maddeyi okur musunuz?

KATİP -

KUZLEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ İLE TÜRKİYE
CUMHURİYETİ ARASINDA 30 MART 1988 TARİHİNDE
İMZALANAN YATIRIMLARIN GARANTİSİ ANDLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA İLİŞKİN
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa 1. Bu Yasa, Yatırımların Garantisi Andlaşması (Onay)
isim Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 1'inci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimsiz?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Tefsir 2. Bu Yasa amaçları bakımından metin başka türlü gerektirmedikçe:
"Bakanlar Kurulu", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır;
"Andlaşma", bu Yasa ile onaylanması uygun bulunan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan Yatırımların Garantisi Andlaşmasını anlatır.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Amaç 3. Bu Yasanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan Yatırımların Garantisi Andlaşmasına Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yönünden yasal işlerlik kazandırmaktadır.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Onay 4. Cumhuriyet Meclisi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 30 Mart 1988 tarihinde Ankara'da imzalanan ve Bakanlar Kurulunun Ekli Cetvel 6 Nisan 1988 tarih ve B(K-2)368-88 sayılı kararı ile kabul edilen bu Yasaya ekli Cetvelde metni yazılı Yatırımların Garantisi Andlaşmasını uygun bulur.

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN GARANTİSİ ANDLAŞMASI

BAŞLANGIÇ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti
herbiri akit Devlet olarak;

Ekonomik kalkınma için ikili işbirliğinin güçlendiril-
mesine yönelik olmak üzere,

Yatırımcıların yatırımlarının kalkınmaya olan olumlu
katkılarını kabul ederek ve bu yatırımların istikrar içinde
adil bir muameleye tabi tutulması esaslarını gözönünde
tutarak,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine özellikle üretim
amaçlı özel sektör sermayesi ve teknolojisi şeklinde dış
yatırım akışının kolaylaştırılması, özendirilmesi ve bu
yatırımların ticari olmayan nedenlerden kaynaklanan riskleri-
nin azaltılması amaçlarını benimseyerek,

aşağıdaki hususlarda Andlaşmışlardır.

MADDE 1

HEDEFLER VE AMAÇLAR

Bu Andlaşmanın amacı, taraflar arasındaki ekonomik
işbirliğini bütünleştirerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine
yönelik üretim ve hizmet amaçlı yatırımların akışını hızlan-
dırmak için yatırımların garanti edilmesidir.

Bu amaçla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Yatırımcıların Garanti Sözleşmesi için Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. ne başvurusuna eklenmek üzere "Yatırımın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarında yapılmasını uygun bulduğuna dair bir belge"yi düzenlemeyi kabul edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti

Türkiye'de yerleşik Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişilerce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılacak yatırımlarla ilgili ticari olmayan riskleri Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. aracılığı ile garanti edecektir.

MADDE 2

TANIMLAR:

İşbu Andlaşma kapsamında;

T.C. : Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini

KKTC : Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetini

YATIRIM: Yatırım deyimi, her türlü malvarlığını, özellikle;

a) Taşınır, taşınmaz malları, ipotek, rehin, intifa gibi ayni hakları;

b) Patent, lisans, know-how, iktisat beratleri gibi sınai mülkiyet haklarını;

c) Hisse senetleri, tahviller, para ve ekonomik değeri olan her türlü hakları;

d) Herhangi bir elacak hakkı ve kanun veya akit ile elde edilen hakları;

e) Bu yatırımlardan elde edilen gelirlerin yeniden yatırımını da kapsayacak şekilde her türlü yatırımı;

ifade eder.

YATIRIMCI: Türkiye'de yerleşik T.C. tabiyetindeki gerçek kişiler ile T.C. Kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişileri ifade eder.

YATIRIM SOZLEŞMESİ: KKTC ile yatırımcı arasında yapılan ve yatırıma ilişkin esasları düzenleyen sözleşme veya yatırım için verilen izni,

GARANTİ SOZLEŞMESİ: Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. ile yatırımcı arasında yapılan ve garanti esaslarını düzenleyen sözleşmeyi,

ifade eder.

MADDE 3

KAPSANACAK RİSKLER:

a) İşbu madde hükümlerine göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından, uygun görülen yatırımlar aşağıda belirtilen bir veya daha fazla risk çeşitlerinden doğan kayıplara karşı garanti edilir.

i) Transfer Kısıtlamaları:

Transfer Kısıtlamaları riski, yatırımcının özkaynak olarak tahsis ettiği para ve yatırımın kredi ile yapılmış olması halinde kredi anapara ve faizlerinin, tasfiye, tem veya kısmi satış bedellerinin, tazminat bedellerinin, temettü ve kâr payları dahil yatırımdan elde edilen tüm gelirlerin yatırımcının iradesi dışında transfer edilememesi hallerini kapsar.

Yatırımcıya yönelik ayırımı bir kur uygulaması sonucunda doğan zararlar da teminat altına alınır.

ii) Devletleştirme, Kamulaştırma ve benzeri tedbirler:

Devletleştirme, kamulaştırma veya benzeri tedbirler riski, KKTC'de garanti kapsamına alınan yatırımcıların veya bu yatırımlara bağlı olarak sahip olunan hamelekin KKTC hükümetince ayrımcı olmayan kanuna uygun ve kamu yararına uygun olan nedenler dışında bu nedenle devletleştirilmesi, kamulaştırılması ve/veya benzeri tedbirlere tabi tutulmasıdır.

iii) Savaş Hali:

KKTC'ni etki altına alan bir savaş ve KKTC içinde çıkan isyan, ihtilal gibi rizikolardır.

iv) Hakların engellenmesi:

Akdi ve hukuki hakların engellenmesi halinde ortaya çıkan rizikolardır.

b) İşbu Garanti Andlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra yatırımcının kabul ettiği ve sorumlu olduğu riskler ile kendi eylem ve ihmali sonucu ortaya çıkan riskler ve kur riski hiçbir şekilde bu madde kapsamına alınamaz.

MADDE 4

GARANTİ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANILMASI:

a) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. garantisinden; sadece KKTC toprakları üzerinde yatırım yapan yatırımcılar yararlandırılır. Ancak,

b) Yatırımcı gerçek kişinin biri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere iki tabiyeti varsa, bu yatırımcı, bu garantiden faydalanamaz.

MADDE 5

GARANTİ SÖZLEŞMESİNİN KOŞULLARI:

Her bir yatırımcı ile Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. arasında imzalanacak Garanti sözleşmelerinin süresi yer komisyon ücreti, Garanti edilen yatırımlarla ilgili olarak hangi risklerin kapsamı alınacağı, kapsanan risklerden kaynaklanan zararların hangi oran ve şartlarda tazmin edileceği de dahil, tüm koşulları Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından belirlenir.

MADDE 6

TAZMİNAT TALEPLERİ:

Yatırımların tazminat talepleri Garanti Sözleşmesinde yer alan hükümlere göre Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından incelenir ve sonuçlandırılır.

MADDE 7

HALEFİYET:

Hak sahibi yatırımcıya Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından tazminat ödemesi yapılması halinde, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. yatırımcı hak sahiplerinin garanti edilen yatırımları ile ilgili olarak KKTC'ye karşı sahip buldukları haklarına halef olacaktır.

MADDE 8

ANDLAŞMANIN YORUMU VE UYGULANMASI:

Taraflar bu Andlaşmanın yorumu ve uygulanması konusunda doğabilecek ihtilâfları karşılıklı müzakere yoluyla çözülmese tahkim yoluyla çözerler. Tahkima başvurulması halinde tahkim usulüne ve ihtilâfın esasına T.C. Kanunları uygulanır.

MADDE 9

DEĞİŞİKLİKLER:

İşbu Andlaşma taraflar arasında yazılı bir mutabakat ile tadil edilebilir. Herhangi bir tadilât, taraflardan her birinin diğer tarafa tadilâtın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girer.

MADDE 10

YURURLUK:

Bu Andlaşma, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin bu konudaki Garanti Programlarını uygulamaya başlamasından ve Akit Tarafların kendi mevzuatları uyarınca yasal işlemleri tamamladıklarını birbirlerine yazılı olarak bildirmelerinden bir ay sonra yürürlüğe girecektir. Andlaşma süresiz olup, taraflarca feshi ihbar edilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. Feshi ihbar halinde ise Andlaşma, fesih ihbarının tebliğinden itibaren altı ay sonra sona erecektir.

Bu Andlaşma, 30 Mart 1988 tarihinde Ankara'da tarafların tam yetkili temsilcilerince iki nüsha olarak aktedilmiştir.

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HUKUMETİ ADINA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HUKUMETİ ADINA

Erdal ONURHAN
Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı

Abdullah TENEKECİ
Devlet Bakanı

BAŞKAN - 4'üncü madde ile ilgili görüşü olan var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Çyçokluğu ile kabul edilmiştir.

(Yatırımların Garanti Andlaşması Cetveli 4'üncü maddeye eklemiştir.)

KATİP -

Yürütme 5. bu Yasa, Bakanlar Kurulu adına ekonomi işlerinden Yetkisi sorumlu Bakanlık tarafından yürütülür.

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Çyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlü- 6. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten ge giriş başlayarak; bu Yasa ile onaylanan yatırımların Garantisini Andlaşması kuralları ise, kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türk Cumhuriyeti onay belgelerinin teati edilmesi ve Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin Garanti programını uygulamaya başlanması ile yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Çyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; böylece ikinci görüşmesi, madde madde görüşmesi tamamlanmıştır. Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Lütfen kısa ismi okur musunuz?

KATİP - Sayın Başkan; Yasa Tasarısının 5'inci maddesinin birinci satırında; "ekonomi işlerinden sorumlu" olarak çıkmıştır. "Ekonomi işlerinden sorumlu Bakanlık" olarak. Daktilo hatası var orda. Onun o şekilde düzenlenmesini...

BAŞKAN - Hangisi efendim?

KÂTİP - 5'inci madde; "Bu Yasa, Bakanlar Kurulu adına ekonomi işlerden sorumlu" dur. "Ekonomi işlerinden sorumlu".

BAŞKAN - "Ekonomi işlerinden".

KÂTİP - "Ekonomi işlerinden sorumlu" olacak efendim.

Kısa 1. Bu Yasa Yatırımların Garantisi Andlaşması (onay) isim Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütününe oylanması, İçtüzüğümüzün 155'inci maddesi gereğince açık olarak yapılacaktır. Lütfen oylama Cetvelini okur musunuz?

KÂTİP - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 30 Mart 1988 tarihinde imzalanan Yatırımların Garantisi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Yasa Tasarısının oylama sonucu:

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Kabul Etmeyenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Mustafa Adıoğlu	Ergin Abdullah	Kenan Akın
Ahmet Akar	Mehmet Cıva	Mehmet Altınay
Kenan Atakol	Fadil Çağda	Hüseyin Angolemlı
Taşkent Atasayan	Kemal Emirzade	İsmail Bozkurt
Hakkı Atun	Kasım Keskiner	Hüseyin Curcioğlu
Mehmet Bayram	Feridun Ünsav	Onay F. Demirciler
Aytaç Beşerler	Ziya Kızılcı	Alpay Durduran
Nazif Borman	Aktan Sadık	Enver Emin
Günay Caymaz	Erdal Süreç	İbrahim Koreli
Salih Coşar	Salih Usar	Czker Czgür
Omer Demir	Ergün Vehbi	Hasan Sarıca
Dr. Mustafa Erbilgen	Çetin Veziroğlu	Ferdı S. Soyer
Dr. Derviş Eroğlu		Naci T. Usar
Dt. Sait Güven		Emin Uzun
Mustafa Hacıahmetoğlu		
Dr. Erbay Kanatlı		
Mustafa Karpaslı		
Olgun Paşalar		
Eşber Serakıncı		
Vehbi Z. Serter		
Dr. Yüksel Tüccaroğlu		
Atay Cafer		
Tokay Varış		
Altan Yavuz		

../2210

24 kabu, 12 ret.

BÅŞKAN - Çekimser?...Yok. 12 ret, 24 kabul, çoçokluguyla onaylandı. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; ikinci kısımdaki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi gündemimizin son kısmına, görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden Gelen Diğer İşlere geçiyoruz. Bu kısımda önce Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısıyla, kuruluş Yasa Tasarılarını inceleme Komitesinin Tasarıya İlişkin raporunu görüşeceğiz.

IV. GCRUŞULEN TASARILAR:

Sayın Komite Başkanının raporunu sunmasını rica edeceğim.

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELLEME KOMİTESİ BAŞKANI
VEHBI Z. SERTEK - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET MECLİSİ
KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELLEME KOMİTESİNİN
GELİR VE VERGİ DAİRESİ (KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA
ESASLARI) YASA TASARISINA (Y.T.NO:33/1/85) İLİŞKİN
RAFCRUDUR

Komitemiz, 9 Kasım 1988 tarihinde yapmış olduğu toplantıda görüşülmek üzere iletilen ve incediliği bulunan Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısını Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Müsteşarı, Gelir ve Vergi Dairesi Müdürü ve Personel Dairesi Müdürünün görüş ve değerlendirmeleri ile Ek'te sunulan sunuş gerekçesi ışığında görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz; Tasarının 1'inci maddesini aynen oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının 2'nci maddesini yapılan biçime ilişkin değişikliklerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, "Dairenin Kuruluş Amacı" yan başlığını taşıyan ve ikinci kısım altında öngörülen Tasarının 3'üncü maddesini, Yasa tekniğine uygunluğun sağlanması açısından Tasarının birinci kısmına eklemiş ve maddeyi yapılan teknik ve biçime ilişkin değişikliklerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Üçüncü kısmını, ikinci kısım olarak değiştirmiştir.

Komitemiz, Tasarının 4'üncü ve 5'inci maddelerini yasa tekniğine uygunluk sağlamak amacıyla yapılan düzenlemeler ve biçime ilişkin değişikliklerle birlikte oyçokluğu ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Dördüncü kısmını Üçüncü kısım olarak değiştirmiştir.

Komitemiz, Tasarının 6'ncı, 7'nci ve 8'inci maddelerini, diğer dairelerin kuruluş yasalarındaki benzer kurallarla koşutluk sağlamak amacıyla yapılan teknik ve biçime ilişkin düzenlemelerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, "Denetim" yan başlığını taşıyan ve Dairenin tüm işlem ve hesaplarını Bakanlığın denetimine bağlı kılan Tasarının 9'uncu maddesini gereksiz olduğu gerekçesi ile Tasarıdan oybirliği ile çıkarmıştır.

Komitemiz, Tasarının beşinci kısmını Dördüncü kısım olarak değiştirmiştir.

Komitemiz, Tasarının eski 10'uncu maddesini 9'uncu madde olarak sayılandırmış ve maddeyi bir yanda diğer dairelerin kuruluş yasalarındaki benzer kuralla koşutluk sağlamak amacıyla teknik ve biçime ilişkin düzenlemelere

bağlı tutmuş, bir yandan da maddeye bağlı Birinci Cetveli, Yasa Tasarısının eskiden hazırlanmış bir tasarı olması hedeni ile Dairenin bugünkü ve ileriye dönük işlevlerini tam olarak ve etkin bir biçimde yerine getirebilmesine olanak sağlayacak bir kadrolaşmaya gereksinim duyulduğundan, Dairenin bu gereksinimine cevap verecek biçimde Daire kadrolarını yeniden düzenlemek suretiyle değişikliğe bağlı tutmuştur. Komitemiz, maddeyi, yapılan tüm değişikliklerle birlikte oyçokluğu ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının eski 11'inci maddesini yeni 10'uncu madde olarak sayılandırmış ve maddeyi bir yandan diğer dairelerin kuruluş yasalarındaki benzer kuralla koşutluk ve yasa tekniğine uygunluk sağlanması açısından yeni bir düzenlemeye bağlı tutmuş, bir yanda da maddeye bağlı İkinci Cetvelde, Birinci Cetvelde yapılan değişikliklere koşut ve Kamu Görevlileri Yasasına uygunluk sağlanması amacıyla esasa ve biçime ilişkin değişikliklere bağlı tutmuş ve yapılan tüm değişikliklerle birlikte maddeyi oyçokluğu ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Altıncı kısmını Beşinci kısım olarak değiştirmiştir.

Komitemiz, Tasarının intibak işlemlerini düzenleyen Geçici 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasını ayrı bir geçici maddede düzenlemesi gerektiği; (4)'üncü fıkrasını ise, gereksiz olduğu gerekçesi ile maddeden çıkarmış ve maddenin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarını yasa tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla düzenlemelere bağlı tutarak, maddeyi oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Geçici 2'nci maddesini yapılan biçime ilişkin değişikliklerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Geçici 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasını, "Kamu Görevlilerinin Mevcut Param içi Artış Tarihleri " yan başlığını taşıyan Geçici 3'üncü madde olarak sayılandırmış ve yapılan teknik ve biçime ilişkin değişikliklerle birlikte maddeyi oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Yedinci Kısmını Altıncı Kısım olarak değiştirmiştir.

Komitemiz, Tasarının "Tüzük Yapma Yetkisi" yan başlığını taşıyan eski 12'nci maddesini gereksiz olduğu gerekçesi ile tasarıdan oybirliği ile çıkarmıştır.

Komitemiz, Tasarının eski 13'üncü maddelerini sırasıyla 11'inci ve 12'nci maddeler olarak sayılandırmış ve 11'inci ve 12'nci maddeyi yapılan teknik ve biçime ilişkin değişikliklerle birlikte oybirliği ile kabul etmiştir.

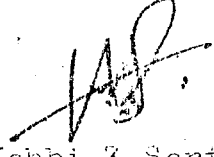
Komitemiz, Tasarının eski 15'inci maddesini 13'üncü madde olarak sayılandırmış ve maddeyi aynen oybirliği ile kabul etmiştir.

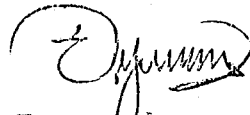
Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğu ile kabul etmiştir.

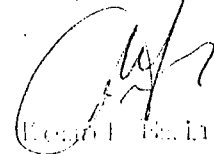
-2214 -

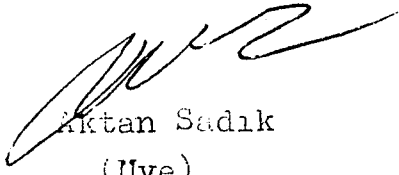
Komitemiz, Tasarrufların rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğu ile Genel Kurula salık verir.

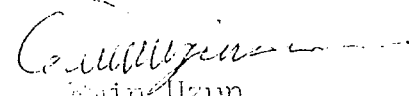

Vehbi Z. Serter
(Başkan)

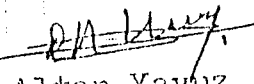

Tokay Varış
(Uye)

İsmail Borkurt
(Uye)
(Toplantıya katılmadı)

Kemal Balıncık
(Uye)

Altan Sadık
(Uye)

Emin Uzun
(Uye)

Altan Yavuz
(Uye)

../2215

GELİR VE VERGİ DAİRESİ (KURULUŞ GÖREV VE ÇALIŞMA
ESASLARI) YASA TASARISININ GEREKÇESİ

GEREKÇE

Gelir ve Vergi Dairesi kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yasa Tasarısı, Gelir ve Vergi Dairesinin genel yönetim ilkelerine göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği asıl ve sürekli görevlerini etkinlik ve verimlilikle yerine getirebilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1. Tasarının kısa ismini düzenlemektedir.
- Madde 2. Tasarıda yer alan ibarelerin tanımlanmasını düzenlemektedir.
- Madde 3. Gelir ve Vergi Dairesinin kuruluş amacını düzenlemektedir.
- Madde 4. Gelir ve Vergi Dairesinin genel olarak kuruluşunu düzenlemektedir.
- Madde 5. Gelir ve Vergi Dairesinin esas görevlerini düzenlemektedir.
- Madde 6. Gelir ve Vergi Dairesinin genel yönetim ilkelerini düzenlemektedir.
- Madde 7. Gelir ve Vergi Dairesinin merkez ve taşra örgütleri ve yerel idareler arasındaki görev ve işbirliği ilkelerini düzenlemektedir.
- Madde 8. Gelir ve Vergi Dairesi yöneticilerinin görevleri etkin bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla aslarına gerekli olan yetki ve sorumluluk devirlerini düzenlemektedir.
- Madde 9. Gelir ve Vergi Dairesinin işlen ve hesaplarının denetimini düzenlemektedir.
- Madde 10. Gelir ve Vergi Dairesi kadro ve maaş baremlerinin düzenleme ilkelerini belirlemekte ve bir ek cetvelle düzenlenmesini öngörmektedir.
- Madde 11. Daire personelinin görev, sorumluluk ve niteliklerinin ek II ile düzenleneceğini öngörmekte ve Daire müdürüne, Daire personelini mevkillerine uygun görevlendirme yetkisi vermektedir.

GEÇİCİ KURULLAR

- Geçici madde 1-2. Uygulama ve intibak kurallarını düzenlemektedir.

SUN KURULLARI

- Madde 12. Bakanlar Kuruluna Yasanın daha iyi uygulanmasını sağlamak amacıyla tüzükler yapma yetkisi vermektedir.
- Madde 13. Yasanın Bakanlar Kurulu adına valiyeye işleri ile ilgili Bakan tarafından yürütüleceğini düzenlemektedir.
- Madde 14. Bu Yasanın yürürlüğe girmesiyle mevcut ve bu Yasa konularını düzenleyen Yasaların yürürlükten kaldırılmasını düzenlemektedir.
- Madde 15. Yasanın yürürlüğe girişini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı
Vehbi Zeki Sertler.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır? Buyurun Sayın Aktan Sadık.

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine Anayasamızın kuralı gereğince en önemli dairelerimizden bir tanesinin kuruluş yasasını hazırladık ve bugün bunun üzerinde görüşmekteyiz.

Vergi dairesi gerçekten en önemli dairelerden bir tanesidir. 300'e yakın personeliyle ve yaptığı görevlerle çok ciddi bir görev üstlenmiş durumdadır. Bu görevlerin yerine getirebilecek, yani, devletin gelirlerini, yani devletin vergi işlerini yapacak konumda bir daire olarak mı kurulmuştur? Maddenin esas kuruluşunu gösteren 4'üncü maddesine bakacak olursak, daire, bir müdür yönetiminde 2 müdür murvini ile yeterli sayıda yöneticilik, mesleki ve teknik ve genel hizmetler sınıfı vesairenden oluşur demektir bu Yasanın 4'üncü maddesi. Açık Birinci Cetvele baktığımız zaman, birinci Cetvelde 10 tane şube amirinin bulunduğu görmekteyiz. Yani, muhtemelen bu dairede 10 tane şube olacak. Bu Yasanın içinde kaç tane şube olacağını görebilmekte miyiz? Görememekteyiz. Çünkü, tam bir belirsizlik içindedir. Bu dairenin şeması yoktur. Bu dairede 4 tane şube de olabilir, 10 tane şube de olabilir. Yani, Bakanlık istediği zaman, Bakanlık istediği şekilde şube sayısını azaltır, artırır. Bir dairenin kuruluşu amacına göre belirlenir. Dairenin amacı, 3'üncü maddede belirtilmiştir. Ancak, dairenin amacı gerçekten 3'üncü maddede belirtilen bu amaç mı? Yani, devletin tüm vergi ve gelirleriyle bütçe dışı gelirlerinin yürürlükteki mevzuat çerçevesinde mali ve idari yükünden takibini, denetimini, tahsilini yapmak mıdır? Bu amacı mı gütmektedir? Eğer bu amacı güdüyorsa daire hiçbir baskı altında kalmadan yasalar çerçevesinde hareket edecek ve görevini yapabilecek nitelikte bir şekilde sokulur. Aksi takdirde devamlı hükümetin, devamlı birtakım kişilerin baskısı altında görev yapmaz bir kuruluş haline getirilir. Bunun örneklerini sürekli yaşamaktayız. Daire, vergi vermeyenleri tasbit etti. Vergi vermeyenleri mahkemeye verdi ve mahkeme yoluyla tahsiline gidildi. Davaya edilen vergi mükellefi çok hatırlı çıktı. Madir Şirketler Grubu. Bakan yerinden gitti. Madir Şirketler Grubuna özel yasalar çıkarıldı, bakan yerinden gitti. Yani, şirketlerin vergi kaçırıp kaçırmadığını denetlemek için, defterlerini kontrol

etmekle görevlendirilen vergi memuru birtakım baskılarla karşılaştı. Şirketten vergi alındı mı? Alınmadı. Defter kontrol edildi mi? Edilmedi. Memur nereye gitti? Başka daireye sürüldü, görevinden oldu.

Değerli arkadaşlar; bu tür baskıları ortadan kaldıracak, hükümetin vergi mükelleflerinin baskısı altında kalmayacak bir yapıyı gerçekten benimsedi mi?

TİCARET VE SANAYİ BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) -
Özerk.

AKTAN SADIK (Devamla) - Özerk değildir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Onu demek istedi.

AKTAN SADIK (Devamla) - Özerk değildir. Ama, eğer ki sen bir bakanlık koltuğunda oturur ve vergi memurunu vergi memurluğuyla ilgisi olmayan bir göreve atarsan, demek ki sen bu dairenin görev yapmasını istemiyorsun. Bazı kişilerden vergi toplanmasını istiyorsun, bazı kişilerden vergi toplanmasını istemiyorsun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) -
Ama ne zaman oldu bunlar?

AKTAN SADIK (Devamla) - Devamlı olmaktadır Sayın Bakan.
Devamlı olmaktadır.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Ne zaman oldu söyle de biz de bilelim.

AKTAN SADIK (Devamla) - Daha başka örneklerine de geleceğiz.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Örnek verin bize.

AKTAN SADIK (Devamla) - Daha başka örneklerine de geleceğiz. Bunlar yaşanmış örneklerdir. Araştırırsan...

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Ben Maliye Bakanım böyle birşey duymadım.

AKTAN SADIK (Devamla) - Araştırırsan sen bunu rahatlıkla bulabilirsin. Lütfen araştır ve lütfen kimlerden vergi alınıp, kimlerden alınmadığını, hatta kesinleşen vergilerin nasıl bağışlandığını yasalara aykırı olarak ki bunu Sayıştayın da denetlemesi gerekir. Bunları bulabilirsin yeter ki bu noktaları karıştırmaya, araştırmaya niyet et. Herşeyden evvel Hükümetin vergi politikası bize göre sakattır. Çünkü çok kazananın çok, az kazananın az vergi alma prensibini zaten benimsememiştir. Onun için şirketler çok kazanır, şirketler defter tutarak her gün apartmanlar yükselten ve yaşantısı ile, varlığı ile devamlı kazanmakta olduğu gün gibi aşikâr olan şirketler vergi vermektedir. Ama onun ötesinde değerli arkadaşlar; bir işlem daha yapılmaktadır. Bir yola daha başvurulmuştur. İlk defa olarak Hükümet, 1986 seçimlerinde vergiyi politik amaçlarına, seçmenler üzerinde baskı yapma amaçlarına yönelik olarak kullanmaya yeltenmiştir. Bunu bir yöremizde tespit ettik. 25 yurttaşta, seçimlerde oy doğrultusunu değiştirmek için vergi gönderilmiştir ve arkasından ilâve edilmiştir; "eğer verginin bağışlanmasını istersen, falan ilçedeki sorumlu arkadaşı lütfen gör." Gidip görülmüştür değerli arkadaşlar. Gidip görülmüştür, vergiler bağışlanmıştır. Sayın Bakan...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ona da tevessül ettiler yani?

AKTAN SADIK (Devamla) - Sayın Bakan bunu da tespit edebilir. Bunu da tespit edebilir.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Böyle hükümetlik mi olur?

AKTAN SADIK (Devamla) - Geçenlerde...

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Ayıp yahu ayıp.
Çok ayıp.

AKTAN SADIK (Devamla) - Geçenlerde yeni bir olay tespit ettik.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Ayıp ayıp.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) -
Ne oldu?

AKTAN SADIK (Devamla) - Yeni bir olay tespit ettik.
Bazı muhtarların elinde...

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Vergileri de baskı unsuru olarak kullanıyorsunuz?

AKTAN SADIK (Devamla) - Vergi itiraz formaları...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Ayıp olan nedir be Ozker Hoca?

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Vergi mekanizmasını baskı aracı kullanırsınız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Kim kullandı?

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - İşte siz.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Aktan söyler, sen de inanın?

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Aktan'a inanmayıp da size mi inanacağım?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Biz buna inanmayıp da sana mı inanacağız?

Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) (Devamla) - Onun için hep muhalefette kalın. Biraz da bizi dinle.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Biraz da bizi dinle.

AKTAN SADIK (Devamla) - Tabii ki bu baskılarla ilgili iktidarda kalmayacaksınız Sayın Başbakan. Elbet...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gideceksiniz.

AKTAN SADIK (Devamla) - Elbet gideceksiniz.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - %36 oyla iktidarsınız.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim lütfen.

AKTAN SADIK (Devamla) - Sayın Başkan...

Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) (Devamla) - Sizden fazladır.

AKTAN SADIK (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri.

Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) (Devamla) - Sizden fazla değil mi?

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - %64.

AKTAN SADIK (Yerinden) (Devamla) - Bugünlerde yeni bir olay daha olmaktadır, yaşanmaktadır. Hükümet karar vermiş...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Senin kaçtı yahu?

AKTAN SADIK (Devamla) - Hükümet karar vermiş, UBP karar vermiş bu vergi işini seçmenin üstünde baskı aracı olarak kullanacak ve ne yapıldı?

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani vergi toplamaya kalkarsak da baskı unsuru diyeceksiniz. Nasıl?

AKTAN SADIK (Devamla) - Ne yapılmaktadır?

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Oy doğrultunu değiştir, vergini azaltalım.

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Oyle maskaralık olmaz.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - İşte yaparsınız nasıl?

Dr. DERVIŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Peki toplarız biz vergiyi.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Vergiyi alabilmek için öyle...

AKTAN SADIK (Devamla) - Vergiyi alabilmek için değil arkadaşlar, vergiyi alabilmek için değil, vergiyi kimden alacağını tespit etmek için bazı muhtarların elinde basılı formalar görmekteyiz. Vergi itiraz dilekçeleri, basılı olarak, teksir edilmiş bir vaziyette vergi itiraz formalarını muhtar arkadaşlar, vergi gelen yurttaşlara giderek, bu formayı doldur, seni tavsiye edeceğim deyip...

TİCARET VE SANAYİ BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Ayıp, basitleşme. Senin gibi bir adam böyle şeyler söylemez. Lütfen.

AKTAN SADIK (Devamla) - Sayın Taşkent; bu senin, nasıl istersen şey edersin, fakat bu işi yapmaktasınız.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Adamına göre vergilendirme yapmaktasınız. Tamam vergi almıyorsunuz.

AKTAN SADIK (Devamla) - Bu işle görevlendirdiğiniz şube sorumlusu arkadaşını kesinlikle talimatlandırarak...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Seni...

AKTAN SADIK (Devamla) - Bunu da örgütünüze sorun, nasıl yapıldığını, nasıl yurttaşları baskı altına almaya çalışıldığını görelim, öğrenelim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Senin gibi ciddi bildiğimiz bir adamdan bunları hiç duymadık.

AKTAN SADIK (Devamla) - Bunları biz belgeleri ile tespit ettik, bunda bizim kuşukumuz yoktur.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - İnkârla gerçekleri saptıramazsınız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Bunları Salih yahut Fadıl söylese tamam ama senden beklemezdim.

BERİDUN ONSAV (Kâtiplik Kürsüsünden) - Ciddi adamdır.

AKTAN SADIK (Devamla) - Gerçekler daima inkâr edilir Sayın Taşkent.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Senden beklemezdim. Fadıl olsaydı Salih olsa ama senden beklemezdim bunu şahsen.

ZİYA RIZKI (Girne) (Yerinden) - Gördün Fadıl yoktur...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - İşte Salih var burda.

ZİYA RIZKI (Yerinden) (Devamla) - Olduğunda Fadıl söyle.

AKTAN SADIK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görülmektedir ki Hükümet...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Açmayalım defterleri Sayın Taşkent Atasayan. Hangi şirketin ne kadar vergi verdiğini konuşmayalım burda.

AKTAN SADIK (Devamla) - Ciddi olarak vergi sistemini düzeltmek, vergi toplanmasını düzeltmek, devlet gelirlerini artırmak amacını gütmektedir. Öyle olsaydı Vergi Dairesi bu amaca yönelik olarak teşkilâtlandırılır, bu amaca yönelik olarak kurulur. Yasası da bu şekilde geçerdi. Bu daire hükümetin istediği şekilde memur üzerinde oynayacağı, istediği şekilde yurttaşı baskı altına alabilecek bir mekanizmaya yöneltmiştir, yönetilmektedir. Memuru istediği zaman istediği yere atayacak, tayin edecek, yurttaşı yine bu mekanizma altında baskı altında tutacak. Aksi takdirde, 10 tane şube amiri gösterilirken, kaç tane şube amirini niçin göstermez? Kaç tane şube olduğunu niçin göstermez? Gayet basit. İsteddiği yere, istediği şekilde adam tayin etmek için. Kimi yerde görevini yapan memuru alıp, senin şubeni feshettim, git başka yere diyebilmekte, görevini yapmayan, daha doğrusu hükümetin direktiflerini harfiyen yerine getiren ve hatırlı kişilere vergi başıslayan, baskı yap dediğinde baskı yapan bir mekanizmanın hazırlığı içinde oluşumunu sağlamak için yapılmaktadır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Kamu Hizmetleri Komisyonunu da by-pas etmeye dönük bir durumdur.

AKTAN SADIK (Devamla) - O, Yasası onun zaten arkadan gelmektedir. Bunun yanında birşeye daha değinelim. Bu daire de şimdiye kadar eşi pek görülmemiş bir yapıya da getirilmiştir. 5 tane müdür muavininin bulunduğu bir daire. 5 tane müdür muavini. Ne iş yapacak? Müdür muavinliği yapacak. Hangi işi yapacaklar? 5 tane müdür muavini. Eğer ki müdür muavini olarak tayin edilmişse, eğer ki görevleri müdüre vekâlet etmek, müdürün yaptığı işlerde ona yardımcı olmak ise, bu müdür muavini, bir tane olur. Yok eğer, baremlerde değişiklik olduysa, terfi mekanizması olarak düşünüldüyse bu da kesinlikle olacak iş değildir. Yanlış bir iştir. Barem Cetvelini düzenleyen, barem sistemini düzenleyin, terfileri ona göre ayarlayın. Ama, kişileri bir basamak yukarıya kaldıracağım diye de böyle gülünç bir yasa yapıp gelmeyin. Bütün bu anlattığımız gerekçeler nedeniyle bu Yasaya olumlu oy vermemize olanak yoktur. Biz CTP Grubu olarak bu Yasaya olumsuz oy vereceğiz bütününe. Dört madde haricinde bütün maddelerine olumlu oy vermemize rağmen, bütününe olumsuz oy vereceğiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aktan Sadık. Buyurun Sayın Erdal Süreç.

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANI
VEHİ Z. SERTER (Yerinden) - Erdal Bey verecek.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Başkan yardımcısıdır verecek tabii.

ERDAL SUNEÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son zamanlarda en çok tartışma konusu olan hususlardan biri de vergi konusudur. Ülkemizdeki vergi adaletsizliğinin giderek büyümesi ve gelir dağılımının da bozulması, bu konudaki dikkatleri yoğunlaştırmış olmaktadır. Gerçekten çarpık bir vergi politikası bugün, bu ülkede uygulanmakta ve esas vergi ödemesi gerekenlerden yeterli oranda vergi alınmamaktadır. Vergi ödeme durumunda olanlar da, durmadan Hükümetin ek yasalarıyla daha fazla yükler altına sokulmakta ve daha fazla vergi ödemek mecburiyetinde bırakılmaktadırlar. Aslında, vergi toplamanın ve vergi elde etmenin yolu, salt bir daire kurmaktan veya daireyi etkin duruma getirmekten geçmemektedir. Bu bir politika meselesidir. Bir niyet meselesidir. Zaten ülkemizde vergi dairesi de yok değildi. Bu vergi dairesi, tüm diğer dairelerde olduğu gibi kuruluşu çok eskilere dayanan ve 1974 sonrasında olduğu gibi, 1974 öncesine kadar uzanan bir geçmişi olan dairedir. 1974 sonrasında ise daha da etkin duruma getirilmiştir. Genel Kadro Yasasıyla diğer dairelerde olduğu gibi bu daire de oluşumunu yasal bir çerçeveye oturtmuş ve görevini yürütmekte idi. Ancak, bu uzun yıllar içerisinde gördük ki, Hükümetin etkin bir vergi politikası gündeme gelmemiştir. Ve bildiğiniz kesimlerden sadece gelir toplama yoluyla vergi gelirlerini artırmaya çalışmıştır. Şimdi daha da vergi toplayacağız, çok daha etkin bir vergi toplama gerekçesi ile önümüze gerçekten son zamanlarda artık çağrından çıkan bir yapı içerisinde Vergi Dairesi Kuruluş Yasası getirilmiştir. Belki birçok arkadaşı ilgilendirmeyen

bir durum da arz etmektedir, bu kuruluş yasaları önemsiz gibi görünmektedir. Hiç okunmadan, bakılmadan da bu Meclis Genel Kurulu'ndan oyçakluğu ile geçirilmektedir. Ancak öyle yasalar geçiriyor ki bu Meclis, son zamanlarda kuruluş yasaları konusunda, bu önümüzdeki uygulama aşamalarında en fazla iktidarı rahatsız edecektir. O ayrı bir konu. Bir de kamu yönetimi içinden gelenler açısından söyleyeyim, gerçekten bu kamu yönetimi bu tür yasalarla darmadağın edilmektedir ve çok büyük sorunlar altına sokulmaktadır. Bugün görüşmekte olduğumuz bu Yasa ile de hiç de olumlu bir adım atılmamaktadır ve vergi toplayacağız, etkin ve verimli vergi gerçekleştireceğimiz cümleleri arasında yeni bir anomali yasa karşımıza sunulmuş bulunmaktadır. Yasanın ismi üzerinde. Dairenin Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yasası. İsim olarak böyle olması lâzımdır. Ancak biz bakıyoruz ki hiç de bu çerçevede bir yasa düşünülmemiştir. Biraz önce verilen örneği tekrarlamak istiyorum. Gerçekten hizmet bölümlerine baktığımızda bu dairede beş tane müdür muavini görmekteyiz. Çalışma esasları dendiğine göre bir dairenin teşkilât yasası geçirilirken, bu dairenin nasıl çalışacağını açık ve net olarak Yasada belirgin hale getirilmesi gerekmektedir. Oysa bu Teşkilât Yasalarının görüşülmeye başlandığı ilk zamandan beri hemfikir olunan bir konu vardı. Dairelerin özellikle üst kadrolarını yeknaşak hale getirelim. Yani bir müdür, bir müdür muavini ve yeterli oranda ne yaracağını belirten şekilde şubelere ayıralım. Ama bu şubeler belirlensin ne şubesi olduğu. Kufuru şube yapmayalım. Yani belli kişilere mevki yaratacağız diye veya yüksek barem vereceğiz diye kadro şişirmesine gitmeyelim ve bu belirli dairelerde uygulanmakta ama şimdi önümüze gelen yasada bu terkedilmiş olmaktadır. Bakıyoruz bir müdür, altında iki müdür muavini,

ondan sonra üç tane tekrar müdür muavini. Biremler de aynı. E, şimdi bu bir kere daire içerisinde hiyerarşik yönden büyük bir sorun yaratacağı gibi bu anomaliyi diğer dairelerle yan yana koyduğumuzda çarpık bir şekilde görebilmektesiniz. Dolayısıyla etkin ve verimli iş yapacağım diye yola çıkarken daha ilk adımda bu dairenin sırf belli kişilere mevki vermek için yaratılan kadrolarla doldurulduğunu görmekteyiz.

Bunun yanında gerçekten vergi konularındaki esas söylenmesi gereken hususlar, vergi toplama konularındaki esas söylenmesi gereken konular bunun içerisinde düzenlenmemiştir. Yıllardan beridir bu ülkeye gelip de eğitim yapmak suretiyle yetiştirilmiş, bu ülkeden yine bakanlığın onayı ile Türkiye'ye gidip yetişmiş ve Anne Hizmeti Komisyonu tarafından da Kontrol ve İnceleme Grubu olarak bir ehliyetli şube oluşturulmuştu, bir ekip oluşturulmuştu. Bu ekip gerek Kıbrıs'ta, gerek Türkiye'de yüksek masraflar ödenerek, çünkü Türkiye'den de buraya bildiğimiz kadarı ile 2-3 tane de hatta uzman getirilmişti ve yıllarca burda, aylarca burda bu insanlar eğitilmişlerdi, çalışmışlardı burda. Eğitilmişlerdi ve gerçekten bir ekip yaratılmıştı ki yeterli oranda şirketlerin defterlerini inceleme, kontrol etme konusunda uzmanlaştırılmış kişiler haline getirilmişlerdi. Şimdi bu Yasa içerisinde bakıyorum ki onlar da çıkarılıyor, görevlerinden alınıyorlar ve kademli memur diye diğer memurlar arasına onlar da itiliyor. Dolayısıyla burda başta söylenen amaçtan da kaçılmaktadır. Yani sizin niyetiniz etkin bir vergi dairesi kurmak değildir, belirli kişileri, belli yerlere oturtup, istediğiniz yerlerde yine yönetme yönündedir. Zaten herkesin duyduğunuz sizin duymamanız da olanaksızdır. Özellikle götürü vergi sistemindeki uygulamalarınız ve oradaki bazı memurların tutum ve davranışları bu konudaki çarpıklığı ve adaletsizliği herkes bilmekte, duymakta siz duymamaktasınız. Ama onlar kişiye göre, insanlara göre ve kendi subjektif yargıları ile götürü vergideki sınıfları değiştirebilmekte, belirli yerlere kendilerini oturtmak sureti ile vergisini ya daha da aza indirmekte veya affettirmektedir, yani belirli subjektif yargılarla. Onun düzenlemesine bakıyoruz, var mı öyle bir düzenleme

bu Yasa içerisinde? O da yoktur. Yine kendi olurlarına bırakılmış, gelişigüze bırakılmış, götürü vergisinin nasıl, kimle, ne esasa göre verileceği, nasıl bağlanacağı buralar da gösterilmemiş, kimlerin o yetkili kılınacağı ve o yetkisinin de ne çerçevede olabileceği onlar da yoktur. İşte, sözüm ona bir daire yasası geçiriyoruz buradan ama gerçekten çok önemli olan bir vergi dairesinin daha etkin hale getirilmesi için yapılması gereken hususlar ve Yasaya konması gereken hususlar konmamakta, bunun yanında yapılmış olan ve devletin yıllarca para ödeyerek yetiştirdiği kadrolar ortadan kaldırılmak suretiyle yapılan bütün emekler, ve hizmetler bir anda sıfırla çarpılmakta ve esas vergi ödemesi gerçeklere yönelecek olan ekip ortadan kaldırılmaktadır. İşte bu yapı içerisinde görüştüğümüz ve öçokluğu ile geçecek olan bu Yasanın ülkemize yararlı bir vergi toplama katkısı olamayacağı açıktır. Sıradan bir yasa durumuna getirilmiş ve hiyerarşik düzen içerisinde olduğu kadar daireler arasındaki anomaliliği de artırması yönünden çok tatsız bir örnek olmaktadır. Şimdi ben çok merak ediyorum, bundan sonra bu Meclis kürsüsüne, gündemine gelecek olan teşkilât yasalarında niye diğer dairelerin de ikiden fazla müdür muavinliği olmasın veya beş tane, altı tane müdür muavinliği diğer bakanlıklarda düşünülmesin? Onun için bu da yeni bir anomali ve ayrıcalık olarak önümüzde duracaktır ve sanırım bu diğer bakanlık veya diğer daire müdürleri açısından da yeni bir yarış gündeme getirecektir. Onun çözümü de herhalde iktidarın omuzlarında olacaktır. Bu yapısı ile bu vergi toplama ve etkin vergi sağlama yönünde herhangi bir katkısı olacağına inanmadığım bu Yasanın ayrıca yeni anomaliler de taşıması nedeni ile olumsuz oy verceğimizi bildirir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Süreç. Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; her şeyden önce Vergi Dairesinde partizanca ve vatandaşlar arasında ayrımcılık yapmak suretiyle vergi uygulamasını reddederim. Böyle bir uygulamamız yoktur ve hiçbir şekilde siyasi kademede hiçbir şekilde Vergi Dairesine müdahale de yoktur. Sayın Aktan Sadık arkadaşım çok iyi

bilecekler, muhterem hanımefendileri orda çalışmaktadır.

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Onun için durmadan sürüldü.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Eğer tek bir gün vergi konusunda siyasal kalemede tek bir müdahale olmuşsa lütfen örnek gösterebilir. Artık muhterem arkadaşlar; bu küçük politikaları bırakalım. Efendim falan muhtarın itiraz formu, falan köye falan vergi gönderildi, falan işte falan bu kadar vergi bağışlandı, bunlar küçük politikalarıdır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Böyle ufak işler yaparsanız bunları söyleyeceğiz.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Bunlar önemsiz şeylerdir.

AKTAN SADIK (Yerinden)(Devamla) - Şirketlerden aldığınız vergileri koyarsanız buraya bütün suçlamalar meydana çıkar.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Biz artık böyle olumsuz şeylerle uğraşmayı bıraktık.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Bırakalım artık bu ülkede gerçekten çok kazananın çok vergi almak için gerekli olan tüm kadroları bir an önce ortaya koymak ve adaletli verginin daha adalet içerisinde uygulanmasının yollarını arıyoruz.

FADIL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden) - Adalet içerisinde uğraşma kalmadı Sayın Bakan.

MEHMET BAYRAM - Yoksa burda çıkıp da falan falanı yaptı, filan filanı yaptı, bir yere varamayız arkadaşlar. Bir kere bir teşkilât yasası hazırlanırken teşkilât yasaları ve daireler fabrika değildir.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)(Yerinden) - Fabrika gibi çıkarıyorsunuz. Fabrikasyon.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Fabrika değildir. Sonra her bakanlığın ve her dairenin bir kuruluş amacı vardır, bir teşkilâtı vardır ve görevi vardır. Dolayısıyla siz burada iddia edemezsiniz ve diyemezsiniz ki ille de efendim "mass production" koyacağız komisyonun önüne. Bir müdür, bir müdür muavini, beş memur, on şey çıksın. Bu nerde görülmüştür?

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Biz memurdan bahsetmeyiz. Müdürle müdür muavininden bahsediyoruz. Onu söyle bize.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Bir ülkede vergi toplanmasını sağlayacağız, hep beraber bu ülkede verginin daha iyi toplanmasını sağlayacağız ama...

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Müdürle müdür muavininden bahsediyoruz.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Ona da geleceğiz.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Müdür muavini niçin bir tanedir de diğerinde on tanedir? Onu söyle bize.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Eğer Gümrük Dairesinin Yasasını incelersen orda da göreceksiniz.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Orda da hatadır.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Hata değildir, hata değildir. Kendine özgüdür Sayın Erdal Süreç. Ama sizin aklınızda bir "mass production" şey var, daima var. O dairenin dışına çıkmak istemiyorsunuz ve kafanız hep o yapı içerisinde gidiyor.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Oyle bir prensip vardı efendim.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Oyle bir prensip yok.

KEMAL EMİRZADE (Yerinden)(Devamla) - Vardır efendim.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Oyle prensip yoktur. Benzer olan, kuruluşların benzerliğidir önemli olan. Yoksa Vergi Dairesi ile (x) daireyi kıyaslamak mümkün değildir.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Daire görevini söyle müdür muavininin.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım, dinleyelim efendim.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Dolayısıyla yeni bir kalıbı yok bunun. Vergi Dairesi ille de Teftiş İnceleme Dairesinin kalıbı içinde olacak diye bir görüşle ortaya çıkarsanız çok yanılırsınız.

KEMAL EMİRZADE (Yerinden)(Devamla) - İnandırıcı olmuyorsunuz.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Dairenin görevi nedir?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Sayın arkadaşın kontrol ve denetim dedi. İşte o daire vardı, o bölüm vardı .Vardır muhterem arkadaşın. O devam ediyor ve Vergi Dairesinin memurlarının görev ve yetkilerinde olan birşeydir. Vergi incelemesi yapmak, vergi incelemesinin sonuçlarını ortaya koymak. Biz değil bunu dağıtmak, aksine Teftiş İnceleme Dairesini de tamamen bu bölüme tahsis etmek suretiyle bir vergi incelemeleri, hem bu söylediğiniz arkadaşlarımız, hem de artı Teftiş ve İncelemede olan tüm arkadaşlar bu görevi yapmaktadırlar.

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sonuçları nasıl alınıyor? Bir de onu öğrenelim.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Dolayısıyla bu birimi kaldırmak değil, aksine bu birimi daha güçlü hale getirdik.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Hani biz görmedik bu Yasa içerisinde?

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Bir de götürü vergiden bahsetti Sayın Erdal Süreç. Muhterem arkadaşlar; götürü verginin ne olduğunu herhalde size burda ben tarif edecek değilim. Götürü vergi gerçek usulde olmayan vergidir. E, bunu bilmeyecek ne var yani?

ERDAL SUREÇ (Yerinden) (Devamla) - Memurun keyfine göre.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Memurun keyfine göre değildir.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Öyledir. Gider istediği gibi değiştirir.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Sen de bileceksin. Götürü verginin anlamı üstündedir. Gerçek usulde olmayan vergidir. Yani çalışan ve küçük esnaf olarak görülen vatandaşın o birimler içerisinde kazancına göre konan bir vergidir. Vatandaşın buna itiraz etme hakkı vardır. İsteddiği zaman itiraz etme hakkı vardır yasal çerçeveye içerisinde. İsmi öyledir götürüdür ismi. Başka birşey söylemedik ki.

ERDAL SUREÇ (Yerinden)(Devamla) - Götürü de sınıf sınıftır.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Dolayısıyla yani burdan geçen ve vergisi de belli olan bir vergiyi böyle çıkıp burdan ortaya koymanın anlamını da anlamadım ben.

ERDAL SÜREÇ (Yerinden)(Devamla) - Sınıf sınıftır götürü Sayın Bayram.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - E, tamam kardeşim esnaf da sınıf sınıftır.

ERDAL SÜREÇ (Yerinden)(Devamla) - İstediyi yere alıp koyar kendisini memur.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - İstediyi yere alıp koyamaz. Bir araştırması vardır.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Tüzüğü okumadı bilmez yahu.

MEHMET BAYRAM (Devamla) - Dolayısıyla biz... Sonra bir de arkadaşlar tayin konusu. İşte diyor Hükümet ve yahut da işte teşkilatlanacak ve gerekli istediği yere istediği adamları getirecek. Oyle birşey yok. Zaten tayini yapan, terfiyi yapan Hükümet değil. O makam orda. Anayasamızın öngördüğü Anne Hizmeti Komisyonu vardır. Mülakatlar orda yapılmakta ve oradan gerekli işlemi yapıldıktan sonra terfisi tayini yapılmaktadır. Anlamadım ben. Anlamak mümkün değil yani. Teşekkür ederim.

ERDAL SÜREÇ (Yerinden)(Devamla) - Anlamazsın. Neyi anladsın da bunu da anlayacan?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Mehmet Bayram.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Madde madde görüşülmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. 9 ret, 23 kâbul, oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Lütfen 1'inci maddeyi okur musunuz?

KÂTİP -

GELİR VE VERGİ DAİRESİ (KURULUŞ, GÖREV VE
ÇALIŞMA ESASLARI) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa
isim

1. Bu Yasa, Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev
ve Çalışma Esasları) Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen var mıdır?
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir

2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:

"Bakan", Maliye işleri ile görevli Bakanı anlatır.

"Bakanlık", Gelir ve Vergi Dairesinin bağlı
olduğu Bakanlığı anlatır.

"Daire", Gelir ve Vergi Dairesini anlatır.

"Müdür", Gelir ve Vergi Dairesi Müdürünü anlatır.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?...
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekim-
ser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Dairenin
Kuruluş
Amaçları

3. Dairenin kuruluş amaçları şunlardır:
- (1) Devletin tüm vergi ve gelirleri ile Bütçe dışı gelirlerinin yürürlükteki mevzuat çerçevesinde mali ve idari yönden takibini, denetimini ve tahsilâtını gerçekleştirmek ve muhasesini tutmak;
  - (2) Devlet gelirlerinin artırılmasını sağlamak amacıyla yeni gelir kaynaklarının araştırmasını yapmak ve yönetmek;
  - (3) Yürürlükteki mevzuat çerçevesinde Daireye verilen tüm görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz isteyen var mıdır?
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...
Çekimsizler?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

İKİNCİ KISIM
Kuruluş ve Görevler

Dairenin
Kuruluşu

4. Daire, bir Müdür yönetiminde, iki Müdür Muavini ile yeterli sayıda Yöneticilik, Mesleki ve Teknik ve Genel Hizmet Sınıfı personeli ile merkezi Lefkoşa olmak üzere, Gazi Mağusa, Girne ve Güzelyurt bölgesel kuruluşlarından oluşur.

BAŞKAN - 4'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddenenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Dairenin
Görevleri

5. Dairenin başlıca görevleri şunlardır:

- (1) Gelir takdiri ile vergi tarhı, tahakkuku ve tahsilâtı ile ilgili uygulama ve tebliğat işlerini yapmak;
- (2) Gelir, Vergi ve tahsilâtla ilgili yasa, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hazırlamak veya hazırlananları inceleyip Bakanlığa görüş bildirmek;
- (3) Vergi yükümlülerini saptamak ve izlemek;
- (4) Vergi yükümlülerinin mali durumlarını araştırmak, incelemek, kıymet takdiri yapmak, takdirlere karşı yapılan itirazları incelemek ve sonuçlandırmak;
- (5) Kamu parasını idare ve muhafaza etmek;
- (6) Silinmesi gerekli Devlet alacaklarının silinmesini Bakanlığa önermek;
- (7) Gelir, vergi ve tahsilâtlarla ilgili uyuşmazlıklarda adli merciler önünde Bakanlığın temsil etmek; ve
- (8) Devletin gelir kaynaklarının artırılması için gerekli önlemleri almak veya alınmasını sağlamak için çalışmalarda bulunmak.

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddenenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çalışma Esasları

Yönetim 6. Dairenin her kademedeki yöneticileri yürütmekle yükümlü oldukları görevleri Anayasa, yasa, tüzük ve yönetmelik kurallarına ve ilgili plân ve paragraflara uygun olarak Bakanlık genelge, yönerge ve emirleri çerçevesinde yürütmekle yükümlüdürler.

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde söz isteyen var mı?...
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Dairenin Sorumluluğu ve Daireler Arası İşbirliği 7. (1) Daire, hizmet alanına giren konularla ilgili olarak, Bakanlık ve/veya daireler ile yerel yönetimler arasında uyum sağlamakla ve bu kuruluşların görevlerini tam olarak ve etkin bir biçimde yerine getirmelerini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almakla sorumludur.

(2) Daire, kendi görev alanına girmekle birlikte diğer bakanlık ve/veya daireler ile yerel yönetimleri de ilgilendiren konularda, ilgili bakanlık ve/veya daireler ve yerel yönetimler ile işbirliği yapmakla sorumludur.

BAŞKAN - 7'nci madde hakkında söz isteyen var mı?...
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yetki
Devri

8. Dairenin her kademedeki yöneticileri, belirli görevleri, sınırlarını açıkça belirtmek koşuluyla, yetki ve sorumlulukları ile birlikte, kısmen veya tamamen astlarına devredebilirler.

Ancak, bu şekilde yetki devri üstün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

BAŞKAN - 8'inci madde ile ilgili söz isteyen var mı? Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeşitli Kurallar

Kadrolar

9. (1) Dairede çalıştırılacak personele ilişkin kadroların adı, kadro sayısı, hizmet sınıfı, sınıf içindeki derecesi ve maaş baremleri, bu Yasaya ekli Birinci Cetvelde öngörülmektedir.

Birinci
Cetvel

(2) Daire kadroları, her yıl Bütçe Yasasında gösterilir ve her yıl Bütçe Yasasına konacak ödenekler çerçevesinde doldurulur.

(3) Bu Yasaya ekli Birinci Cetvelde her kadro için öngörülen baremler, Kamu Görevlileri Yasasına ekli Birinci Cetvelde öngörülen baremlerin karşılığıdır.

7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988

BİRİNCİ CETVEL
MADDE (1)
GELİR VE VERGİ DAİRESİ KADROLARI

Kadro Sayısı	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derece	Barem
1	Müdür	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Ust Kademe Yöneticisi)	II	18 A
2	Müdür Muavini	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Ust Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)	II	17 A
3	Müfettiş (Müdür Muavini)	" " "	II	17 A
10	Gelir ve Vergi Amiri	" " "	III	17.B
1	Hukukçu	Hukuk Hizmetleri Sınıfı	I	16
20	Kıdemli Gelir ve Vergi Memuru	Malî Hizmetler Sınıfı	I	15-16
40	I.Sınıf Gelir ve Vergi Memuru	" " "	II	12-13-14
60	II.Sınıf Gelir ve Vergi Memuru	" " "	III	10-11-12
8	Veznedar	" " "	III	10-11-12
1	Ambar Emni	" " "	III	10-11-12
6	Kıdemli Tahsilât Memuru	Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfı	I	13-14
9	I.Sınıf Tahsilât Memuru	" " "	II	11-12
12	II.Sınıf Tahsilât Memuru	" " "	III	9-10
15	III.Sınıf Tahsilât Memuru	" " "	IV	5-6-7-8
8	Tebliğ ve İcra Memuru	" " "	III	9-10
1	Baş Kâtip	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	I	13-14
1	I.Sınıf Kâtip	" " "	II	11-12
2	II.Sınıf Kâtip	" " "	III	9-10
10	Kâtip Yardımcı	" " "	IV	5-6-7-8
58	Gelir ve Vergi Kâtibi	" " "	III	9-10
2	I.Sınıf Odacı	Odacı ve Şoför Hizmetleri Sınıfı	I	8-9
6	II.Sınıf Odacı	" " "	II	1-2-3-4-5-6-7

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANI
VEHİBİ Z. SERTER (Yerinden) - Sayın Başkan, Cetveller okunmuş
kabul edilsin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Komite Başkanının
Cetvellerin okunmuş önerisi vardır. İtirazı olan var mı?...
Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yok.
9'uncu maddeyi Cetvellerle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul
edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul
edilmiştir.

(Birinci Cetvel 9'uncu maddeye eklenmiştir.)

KATİP -

Hizmet Şemaları
İkinci
Cetvel

10. (1) Daire personelinin görev, yetki ve sorumluluk-
ları ile nitelikleri, bu Yasaya ekli İkinci
Cetveldeki hizmet şemalarında öngörülmektedir.

(2) Müdür, Daire Kadrolarında çalışmakta olan
kamu görevlilerini, özlük haklarına ve statü-
lerine hâlel gelmemek koşulu ile mevkileri ile
uygun diğer görevlerde çalıştırabilir.

İKİNCİ CETVEL

Madde 10(1)

HİZMET ŞEMALARI

GELİR VE VERGİ DAİRESİ

MÜDÜR KADROSU

HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Müdür
Hizmet Sınıfı : Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı
(Ust Kademe Yöneticisi)
Derecesi : II (İlk Atanma Yeri)
Kadro Sayısı : I
Maaş : Bârem 18 A

I. GOREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Dairenin en üst hiyerarşik emiri olup Daire hizmetlerinin plânlanmasından, koordinasyondan, denetiminden, yönlendirilmesinden ve yönetiminden sorumludur;
- (2) Devlet gelirleri ve vergilerle ilgili yasaların uygulanmasını sağlar;
- (3) İlgili yasaların kendisine verdiği yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir;
- (4) Dairenin görevlerinin merkez kuruluşları ile bölgesel kuruluşlara dağılımını yapar ve merkez kuruluşları ile bölgesel kuruluşlar arasında işbirliğini ve eşgüdümü sağlar;
- (5) Daire personelinin tayin, terfi, nakil ve diğer özlük işlerine ait işlemleri yapar;
- (6) Daire bütçesinin hazırlanmasını ve mali işlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesini sağlar ve denetler;
- (7) Bakan veya Müsteşar tarafından verilecek mevkiine uygun görevleri yerine getirir; ve
- (8) Görevlerinin yerine getirilmesinden Müsteşar ve Bakana karşı sorumludur,

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) (A) Uygun konularda Üniversite, Akademi veya Yüksek Okul bitirmiş olmak ve kamu hizmetinde malî ve idari görevlerde en az sekiz yıl çalışmış olmak; veya
(B) Lise veya dengi bir orta Öğretim Kurumunu bitirmiş olmak ve en az on yılı sorumluluk taşıyan malî ve idari görevlerde olmak koşuluyla en az onbeş yıl kamu hizmetinde çalışmış olmak;
- (2) Atanma öncesi işgal etmekte olduğu kadronun bareminin barem 15'in altında olmaması koşuldu.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
MÜDÜR MUAVİNİ KADROSU
HİZMET ŞEMESİ

Kadro Adı : Müdür Muavani
Hizmet Sınıfı: Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı
(Ust Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)
Derecesi : II (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 2
Maaş : Barem 17 A

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Daire hizmetlerinin plânlanmasında, koordinasyonunda, denetiminde, yönlendirilmesinde ve yönetiminde ve Daire ile ilgili yasal, idari, mali ve diğer görevlerin yerine getirilmesinde Müdüre yardımcı olur;
- (2) Gerektiğinde, hizmetlerin daha etkin ve verimli bir biçimde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, birim veya birimlerdeki görevleri organize eder ve işlemlerin yerine getirilmesinde Müdür adına karar verir;
- (3) Personelin eğitimini sağlamak amacıyla kurslar düzenler;
- (4) Müdür tarafından yapılacak görevlendirmeye bağlı olarak, yokluğunda Müdüre vekâlet eder;
- (5) Müdür tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (6) Görevlerin yerine getirilmesinden Müdüre karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Bir alt derecede en az bir yıl veya yüksek öğretim gerektiren Hizmet Sınıflarının I'inci derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak;
- (3) İngilizce bilmek avantaj sayılacaktır.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
MUFETTİŞ (MÜDÜR MUAVİNİ) KADROSU
HİZMET ŞEMASI)

Kadro Adı : Mufettiş (Müdür Muavini)
Hizmet Sınıfı: Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı
(Ust Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer
Yöneticiler)
Derecesi : II (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 3
Maaş : Barem 17 A

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Müdür tarafından sorumluluğuna verilen birim veya birimlerde hizmetlerin organizesinden, yerine getirilmesinden ve denetiminden sorumludur;
- (2) Sorumluluğunda bulundurduğu birim veya birimlerin görev ve sorumluluk alanlarına giren uygulamalar ile ilgili olarak inceleme ve denetimlerde bulunur ve Müdüre rapor sunar;
- (3) Vergi yükümlülerinin işyerlerini denetler, hesap ve vergi incelemeleri ve denetimleri yapar ve faaliyetlerinin mevzuata uygunluklarını saptar ve gerekli işlemleri yerine getirir;
- (4) Vergi yükümlülüklerinin vergi ödevleri hakkındaki eğitimlerini sağlamak amacıyla kurslar, seminerler veya basın, yayın programları düzenler;
- (5) Müdür Muavininin yokluğunda, Müdüre yardımcı olur;
- (6) Müdür tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (7) Görevlerinin yerine getirilmesinden Müdüre karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Bir alt derecede en az bir yıl veya yüksek öğretim gerektiren Hizmet Sınıflarının I'inci derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak;
- (3) İngilizce bilmek avantaj sayılacaktır.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
GELİR VE VERGİ AMİRİ KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Gelir ve Vergi Amiri
Hizmet Sınıfı : Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı
(Ust Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)
Derecesi : III (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 10
Maaş : Barem 17B

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda Dairenin Merkez veya bölgesel kuruluşlarındaki bir şubenin hizmetlerinin yürütülmesinin plânlanmasını, denetimini, yönlendirme ve yönetimini sağlar;
- (2) Daire ile ilgili yasal, idari, mali ve diğer görevleri yerine getirir;
- (3) Vergi yükümlülerinin mali durumlarını inceler ve vergi terhiyatlarında bulunur;
- (4) Müdür tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (5) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Malî Hizmetler Sınıfının I'inci derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak;
- (3) İngilizce bilmek avantaj sayılacaktır.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
HUKUKÇU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Hukukçu
Hizmet Sınıfı : Hukuk Hizmetleri Sınıfı
Derecesi : I (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 1
Maaş : Barem 16

I. GOREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda Daire hizmetlerinin etkinlik ve verimlilikle yürütülmesi için gerekli yasa, tüzük ve yönetmelikleri hazırlar ve uygulamanın bunlara uygun olarak yapılması yönünde hukuki görüşler belirtir;
- (2) Uygulamadaki eksaklık ve tikeniklikleri önlemek açısından hukuksal önlemler önerir;
- (3) Gerektiğinde Dairenin taraf olduğu davalarda Daireyi temsil eder.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Tanınmış bir Üniversitenin Hukuk Fakültesini bitirmiş olmak;
- (2) Yürürlükteki mevzuat uyarınca Baro imtihanlarını geçmiş olup Avukat olarak Baroya kayıtlı olmak;
- (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
KIDEMLİ GELİR VE VERGİ MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Kıdemli Gelir ve Vergi Memuru
Hizmet Sınıfı : Mali Hizmetler Sınıfı
Derecesi : I (Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 20
Maaş : Barem 15-16

I. GÖREV? YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda Dairenin bir Şubesinin, yönetiminden veya belirli bir görevin yerine getirilmesinden sorumludur;
- (2) Vergi ödemekle yükümlü olan şahısları saptar ve yürürlükteki mevzuat gereğince vergiye tabi tutulmalarını sağlar;
- (3) Yükümlülerin genel mali durumlarını ve Daireye sunulan her türlü hesapları ve evrakları inceler ve stok sayımları yapar;
- (4) Vergi tarhiyat işlemlerini yapar;
- (5) Taşınır ve taşınmaz mallara kıymet takdir eder, bu işlemler için amirlerine önerilerde bulunur ve takdirlere karşı yapılan itirazları inceler;
- (6) Gelirleri tahsil eder, izler, denetler ve bunların araştırılması hususunda önerilerde bulunur;
- (7) Maiyetindeki personeli yönlendirir ve yönetir;
- (8) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (9) Görevlerinin yerine getirilmesinden emirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Mali Hizmetler Sınıfının II'nci Derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
Ayrıca, üç yıl çalışmış olma koşulunu haiz uygun nitelikte kamu görevlisinin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
I. SINIF GELİR VE VERGİ MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : I. Sınıf Gelir ve Vergi Memuru
Hizmet Sınıfı : Mali Hizmetler Sınıfı
Derecesi : II (Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 40
Maaş : Barem 12-13-14

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda Dairenin bir şubesinin, yönetiminden veya belirli bir görevin yerine getirilmesinden sorumludur;
- (2) Vergi ödemekle yükümlü olan şahısları septar ve yürürlükteki mevzuat gereğince vergiye tabi tutulmalarını sağlar;
- (3) Yükümlülerin genel mali durumlarını ve Daireye sunulan her türlü hesapları ve evrakları inceler ve stok sayımları yapar;
- (4) Vergi tarhiyat işlemlerini yapar;
- (5) Taşınır ve taşınmaz mallara kıymet takdir eder, bu işlemler için amirlerine önerilerde bulunur ve takdirlere karşı yapılan itirazları inceler;
- (6) Gelirleri tahsil eder, izler, denetler ve bunların araştırılması hususunda önerilerde bulunur;
- (7) Maiyetindeki personeli yönlendirir ve yönetir;
- (8) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (9) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Mali Hizmetler Sınıfının III'ncü Derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
Ancak, üç yıl çalışmış olma koşulunu haiz uygun nitelikte kamu görevlisinin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır.
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
II. SINIF GELİR VE VERGİ MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : II. Sınıf Gelir ve Vergi Memuru
Hizmet Sınıfı : Mali Hizmetler Sınıfı
Derecesi : III (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 60
Maaş : Barem 10-11-12

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda gelir ve vergilerle ilgili her türlü muhasebe, kayıt, tahsilât ve vezne işlerini yapar, izler ve denetler;
- (2) Yükümlülerin genel mali durumlarını inceler ve tarh-tehakkuk işlemlerini yapar;
- (3) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (4) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1)(A) Maliye, İktisat, Hukuk, İşletmecilik, Muhasebe veya Ticaret konularında bir Fakülte, Akademi veya Yüksek Okulu bitirmiş olmak; veya
(B) Bir Orta Öğretim Kurumunu bitirmiş olup, Kamu Görevlileri Yasası'nın 75'nci maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca bu sınıfa girmeye hak kazanmış olmak ve kamu hizmetinde en az üç yıl çalışmış olmak.
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
VEZNEDAR KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Veznedar
Hizmet Sınıfı : Mali Hizmetler Sınıfı
Derecesi : III (İlk Atama ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 8
Maaş : Barem 10-11-12

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda Dairenin gelirlerle ilgili tüm tahsilât işlemlerini yapar;
- (2) Devlet parasını idare ve muhafaza eder ve tahsil ettiği paraları bankaya yatırır;
- (3) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (4) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1)(A) Maliye, İktisat, Hukuk, İşletmecilik, Muhasebe veya Ticaret konularında bir Fakülte, Akademi veya Yüksek Okulu bitirmiş olmak; veya
(B) Bir Orta Öğretim Kurumunu bitirmiş olup, Kamu Görevlileri Yasası'nın 75'inci maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca bu sınıfa girmeye hak kazanmış olmak ve kamu hizmetinde en az üç yıl çalışmış olmak;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
AMBAR EMİNİ KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : Ambar Emni
Hizmet Sınıfı : Mali Hizmetler Sınıfı
Derecesi : III (İlk Atanma ve Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 1
Maaş : Barem 10-11-12

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda, dairenin Merkez ambarında bulunan forma, makbuz ve benzeri malzemenin kayıtlarının doğru ve düzenli olarak tutulmasını sağlar;
- (2) Makbuz ve formaların, dairelerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde baskısını ve stokunu sağlar ve gerekli önlemleri alır;
- (3) Ambar giriş ve çıkışlarının ilgili mevzusta uygun belgelerle yapılmasını sağlar;
- (4) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (5) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1)(A) Maliye, İktisat, Hukuk, İşletmecilik, Muhasebe veya Ticaret konularında bir Fokülte, Akademi veya Yüksek Okulu bitirmiş olmak; veya
(B) Bir Orta Öğretim Kurumunu bitirmiş olup, Kamu Görevlileri Yasası'nın 75'inci maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca bu sınıfa girmeye hak kazanmış olmak ve kamu hizmetinde en az üç yıl çalışmış olmak;
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
KIDEMLİ TAHSİLÂT MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMESİ

Kadro Adı : Kıdemli Tahsilât Memuru
Hizmet Sınıfı : Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfı
Derecesi : I (Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 6
Maaş : Darem 13-14

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda vergi ve diğer gelirleri tahsil eder;
- (2) Mahkeme emirlerine istinaden yapılacak haciz işlemlerini yapar;
- (3) Tahsilâtla ilgili muhasebe işlerini yürütür, izler ve denetler;
- (4) Maiyetindeki personeli yönlendirir ve yönetir;
- (5) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (6) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfının II'nci derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
Ancak, üç yıl çalışmış olma koşulunu haiz uygun nitelikte kamu görevlisinin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır.
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
I. SINIF TAHSİLÂT MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : I. Sınıf Tahsilât Memuru
Hizmet Sınıfı : Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfı
Derecesi : II (Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 9
Maaş : Barem 11-12

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda vergi ve diğer gelirleri tahsil eder;
- (2) Mahkeme emirlerine istinaden yapılacak haciz işlemlerini yapar;
- (3) Tahsilâtla ilgili tebliğ ve muhasebe işlerini yürütür, izler ve denetler;
- (4) Maiyetindeki personeli yönlendirir ve yönetir;
- (5) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (6) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfının III'üncü derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
Ancak, üç yıl çalışmış olma koşulunu haiz uygun nitelikte kamu görevlisinin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olma koşulu aranır.
- (2) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
II. SINIF TAHSİLÂT MEMURU KADROSU
HİLMET ŞEM Sİ

Kadro Adı : II.Sınıf Tahsilât Memuru
Hizmet Sınıfı : Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfı
Derecesi : III (Yükselme Yeri)
Kadro Sayısı : 12
Maaş : Barem 9-10

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda vergi ve diğer gelirleri tahsil eder;
- (2) Kamu parasını muhafaza eder;
- (3) Tahsilâtlar ve yükümlülüklerle ilgili kayıtları tutar;
- (4) Tebliğ işlerini yapar;
- (5) Haciz işlemlerinde amirlerine yardımcı olur;
- (6) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (7) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfının IV'üncü derecesinde en az üç yıl çalışmış olmak;
Ancak, üç yıl çalışmış olma koşulunu haiz uygun nitelikte kamu görevlisinin bulunmaması halinde en az bir yıl çalışmış olmak koşulu aranır;
- (2) Sürüş ehliyetine sahip olmak;
- (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

GELİR VE VERGİ DAİRESİ
III. SINIF TAHSİLAT MEMURU KADROSU
HİZMET ŞEMASI

Kadro Adı : III. Sınıf Tahsilât Memuru
Hizmet Sınıfı : Tahsildarlık Hizmetleri Sınıfı
Derecesi : IV (İlk Atanma Yeri)
Kadro Sayısı : 15
Maaş : Barem 5-6-7-8

I. GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI:

- (1) Amirlerinin yönerileri doğrultusunda vergi ve diğer gelirleri tahsil eder;
- (2) Kamu parasını muhafaza eder;
- (3) Tahsilâtlar ve yükümlülerle ilgili kayıtları tutar;
- (4) Tebliğ işlerini yapar;
- (5) Haciz işlemlerinde amirlerine yardımcı olur;
- (6) Amirleri tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve
- (7) Görevlerinin yerine getirilmesinden amirlerine karşı sorumludur.

II. ARANAN NİTELİKLER:

- (1) Ticaret Lisesi veya dengi bir Orta Öğretim Kurumunu bitirmiş olmak;
- (2) Sürüş ehliyetine sahip olmak;
- (3) İlgili mevzuat uyarınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANI
VEHDİ Z. SERTER (Yerinden) - Sayın Başkan, İkinci Cetvelin de
okunmuş olarak kabul edilmesini öneriyorum.

BAŞKAN - Sayın Komite Başkanı İkinci Cetvelin de
okunmuş olarak kabul edilmesi önerisi vardır. İtirazı olan
var mı?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Reddedenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yok.
10'uncu maddeyi Cetvelleri ile birlikte oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Reddedenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile
kabul edilmiştir.

(İkinci Cetvel 10'uncu maddeye eklenmiştir.)

KATİP -

BEŞİNCİ KISIM
Geçici Kurallar

Geçici
Madde
İntibak
İşlemleri

- 1.(1) Bu Yasada gösterilen kadrolarda halen çalışmakta
olan kamu görevlilerinin bu kadrolarla ilişkileri
aynen devam eder ve tutmakta oldukları
kadronun kendilerine kazandırmış olduğu barem
ve maaşı çekmeye devam ederler.
- 16/1981 (2) Genel Kadro Yasasına ekli Birinci Cetvelde
30/1981 yer alan ve Gelir ve Vergi Dairesi kadrolarında
38/1983 öngörülen III. Sınıf Gelir ve Vergi Memuru
18/1984 kadrosunda çalışan personel, bu Yasadaki II.
10/1985 Sınıf Gelir ve Vergi Memuru kadrosuna; Kontrol
İnceleme Grup Başkanı Kadrosunda çalışan
personel, bu Yasadaki Kıdemli Gelir ve Vergi
Memuru Kadrosuna intibak ettirilir.

BAŞKAN - Geçici madde 1 üzerinde söz isteyen var mıdır?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Geçici Madde 2. Bu Yasada öngörülen kadrolara intibak yapılırken
İntibak intibakı yapılan kamu görevlisi, bulunduğu baremin
Kuralı kaçınıcı kademesinde ise, intibak ettirileceği
baremin ona karşılık olan kademesine intibak
ettirilir.

BAŞKAN - Geçici 2'nci madde üzerinde söz isteyen var mı?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Geçici Madde 3. Yukarıdaki Geçici 1'inci ve 2'nci madde
Kamu Görev- kuralları çerçevesinde intibakı yapılan kamu
lilerinin görevlilerinin mevcut barem içi artış tarih-
mevcut barem içi artış tarihleri, herhangi bir değişikliğe uğramadan
artış tarihleri devam eder.

BAŞKAN - Geçici madde 3 üzerinde söz isteyen var mı?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Yok. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

ALTINCI KISIM

Son Kurallar

Yürütme 11. Bu Yasayı, Bakanlar Kurulu adına, Gelir ve
Yetkisi Vergi Dairesinin bağlı olduğu Bakanlık yürütür.

BAŞKAN - 11'inci madde üzerinde söz isteyen?... Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Yok. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlükten 12. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten
Kaldırma başlayarak, Genel Kadro Yasasının ekli Birinci
16/1981 Cetvelinde yer alan Gelir ve Vergi Dairesi
30/1981 Kadroları ile ilgili kuralları yürürlükten
38/1983 kaldırılır.
18/1984
10/1985

BAŞKAN - 12'nci madde üzerinde söz isteyen var mıdır?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe 13. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı
Giriş tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 13'üncü madde üzerinde söz isteyen?...
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?...
Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Böylece madde
madde görüşülmesi tamamlanmıştır. Üçüncü görüşmesi kısa isim
okunmak suretiyle yapılacaktır. Lütfen kısa ismi okur musunuz?

KATİP -

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş,
Görev ve Çalışma Esasları) Yasası olarak
isimlendirilir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütünü
oylariınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Lütfen sayar mısınız?

KATİP - 23

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 11.

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. 11 ret, 23 kabul, oyçokluğu ile onaylanmıştır. Hayırlı, uğurlu olsun.

Sıra; Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Tasarıya ilişkin Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Raporunun görüşülmesine sıra gelmiştir.

Sayın Komite Başkanının Raporunu sunmasını rica edeceğim.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI Dr. YUKSEL
TUCCAROĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİNİN
"MOTORLU ARAÇLAR VE YOL TRAFİK
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISINA
(Y.T.No:238/3/87) İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 16.11.1988 ve 24.11.1988 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanlığı yetkilileri ile Trafik Genel Müdürünün vermiş olduğu bilgi ve açıklamalar ışığında, Motorlu Araçlar Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısını, esasa ve şekle ilişkin yapmış olduğu değişikliklerle birlikte oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Komitemiz, Tasarının 1'inci ve 2'nci maddelerini aynen ve oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının 3'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasını "Sürüş Ehliyet Müfettişi" tanımının Kamu Görevlileri Yasasında da düzenlendiği gerekçesiyle, Tasarıdan çıkarmış ve Tasarının 3'üncü maddesindeki (4)'üncü fıkrayı, (3)'üncü fıkra olarak yeniden sayılandırılmış olup, yapılan bu değişikliklerle birlikte, maddeyi oybirliği ile kabul etmiştir.

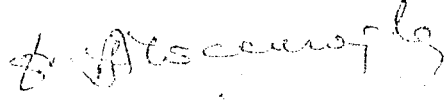
Komitemiz, Tasarının 4'üncü, 5'inci, 6'ncı, 7'nci, 8'inci, 9'uncu, 10'uncu, 11'inci, 12'nci, 13'üncü, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı, 17'nci, 18'inci, 19'uncu ve 20'nci maddelerini aynen ve oyçokluğu ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının yürürlüğe giriş yan başlığını taşıyan 20'nci maddesini aynen ve oybirliği ile kabul etmiştir.

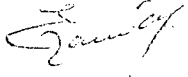
Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğu ile kabul etmiştir.

- 2261 -

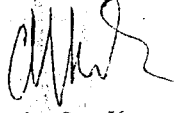
Komitemiz, Tasarruflar raporu ışığında değerlendirilerek, kabulü müybirliğiyle Genel Kurulda salık verir.

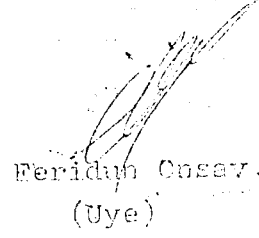
Dr. Yüksel Tüccaroğlu
(Başkan)

Dr. Erbay Kanatlı
(Başkan Yardımcısı)

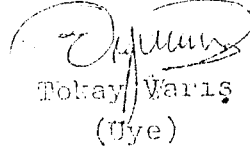

Dt. Mustafa Karpaslı
(Uye)

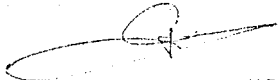

Feridun Onsav
(Uye)

Hasan Sarıca
(Uye)
(Toplantıya katılmadı.)

Tokay Varış
(Uye)

Çetin Veziroğlu
(Uye)

.../2262

GEREKÇE

Değiştirilmiş şekliyle 1974 Motorlu Araçlar ve Yol Trafik Yasasında yer alan para cezaları, günümüzün mali ve ekonomik koşulları karşısında kifayetsiz kalmakta ve caydırıcılık özelliğini yitirmiş bulunmaktadır. Bununla beraber, Esas Yasanın 5'inci maddesinde işlenen Bakanlar Kurulunun Tüzük yapma yetkisi kurallarına, Sürüş Ehliyet Müfettişlerinin görev, yetki alanlarını ve diğer hususlarını düzenlemek, yayaların tavır ve hareketlerini düzenlemek amacıyla Bakanlar Kuruluna bu konularda da tüzük yapma yetkisinin verilmesi için, gerekli yasal değişiklik yapılması yönüne gidilmiştir. Ayrıca, kamuya açık yollarda motorlu araç sahip veya sorumlularının araçlarında bulundurmamak zorunda oldukları, örneğin yangın söndürme cihazı, ışıldak ve sabit yansıtıcı tehlike tehlike üçgeni işareti zorunluluğu ile bu hususlarda uygulanacak cezaların, sözkonusu Yasa değişikliği ile yasallaştırılması amaçlanmış ve aşağıda gerekçe ve açıklaması belirtilen maddelerin değişikliği yapılmıştır. Şöyle ki:

1. Madde 1'de Yasanın kısa isim tanımlaması yapılmıştır.
2. Fiilen uygulanan KKTC tefsirinin yasaya ithali madde 2 ile amaçlanmıştır.
3. Madde 3'te, Esas Yasanın 2'nci maddesinde yer alan "KTFD" tanımlaması kaldırılmış ve onun yerine "KKTC" tanımlaması getirilmiştir. Ayrıca, "Özel Motorlu Araç" ve "Özel Olmayan Motorlu Araç (Kamu Aracı)" tefsirleri bu maddede yeniden kaleme alınırken yasaya ithal edilen "Sürüş Ehliyet Müfettişi" tefsirinin de, detaylı olarak tanımlanması, bu madde altında yapılmıştır. "Yol" tefsirinin kapsamı da 3'üncü madde ile genişletilmiştir.

4. Bakanlar Kurulunun Tüzük yapacağı konulara (Orneğin "Sürüş Ehliyet Müfettişleri", yayalar ve plâkalar) madde 4 ile yeni ilâveler yapılırken tüzük kural veya hükümlerini ihlâl edecek olan kişilere uygulanacak cezalarda yeniden kaleme alınmıştır.
5. Madde 5 ile, Esas Yasanın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan para cezaları günün koşullarına göre artırılırken, (2)'nci fıkrada yer alan "Yetkili Makam" kapsamı da belirlenmektedir.
6. Madde 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 ile Esas Yasanın Madde 7(1)'inci fıkrası, 8'inci maddesi, 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası, 10'uncu maddesi, 11'inci maddesi, 12, 13 ve 14'üncü maddelerinde yer alan para cezaları günün mali ve ekonomik koşulları uyarınca yeniden düzenlenmiştir.
7. Madde 13 ile Esas Yasanın 14'üncü maddesine yapılan yeni (2)'nci fıkra ile yansıtıcı tehlike üçgeni ve ışıldak bulundurmamak zorunluluğu getirilirken bunlara uymayanlara uygulanacak cezalar da hükme bağlanmıştır.
8. Esas Yasanın 15'inci maddesinde yer alan para cezası günün mali ve ekonomik koşullarına uygun olarak madde 14 altında yeniden düzenlenmiştir.
9. Esas Yasanın 14'üncü maddesine "14 A" maddesi ilâvesi ile kamuya açık yollarda yol verme ve yol üstünlüğü olan araçların neler olacağını ve bu gibi araçlara sözkonusu üstünlüğü tanımayan kişilere uygulanacak cezaları, madde 14 A işlemektedir.

10. Madde 15, 16, 17, 18, 19 ile Esas Yasanın 16, 17, 20, 21'inci maddesinin (2)'nci fıkrası, 27'nci maddenin (2)'nci fıkrasında yer alan para cezaları, günün mali ve ekonomik koşulları uyarınca yeniden düzenlenmiştir.

11. Madde 20'de Yasanın yürürlüğe girişi düzenlenmiştir.

Teşekkür ederim.

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun, Meclis Kürsüsünü, Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Dt. Sait Güven'den devralır.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Sayın Komite Başkanının Raporunu dinlediniz. Rapor ve Tasarının tümü hakkında söz isteyen?... Sayın Veziroğlu buyurun.

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Nağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok kısa olarak bu konu ile ilgili partimizin görüşünü ve oy doğrultusunu aktarmak istiyorum.

Aslında ülkemizde trafik konusunda düzenlemelerin yapılmasının bir gereksinme olduğu aşikâr. Gün geçmiyor ki bir trafik kazasına rastlamayalım. Vatandaşlarımızdan, yurttaşlarımızdan birisini kaybetmeyelim veyahutta yaralılarla karşılaşmayalım. Bu, gerçekten ülkemizin yakıcı sorunu olarak önümüzde durmaktadır. Ancak, Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bu tür düzenlemelerin ceza artırmak suretiyle yapılmasını benimsemiyoruz. En azından şunu belirtmekte yarar vardır. Devlete bu konularla ilgili yapılması gereken bir sürü şey vardır.

Ceza artırımını bizce en son düşünülmesi gereken husus. Alalım yollarımızın durumunu. Bugün özellikle köylük yörelerde korkunç durumdadır yollar. Alınız kaleburnu yolunu, alınız Utüken-Kuzucuk yolunu. Hepimiz bu yollardan geçip gitmekteyiz. Alınız Tuzla'ya giden yol. bunlar her gün geçip gittiğimiz için gözümüze çarpan yollar. Banketlere düşme durumunda büyük bir kaza ile karşı karşıya kalacağınız aşikârdır. bütün bunların mutlak surette elden geçirilmesi ve düzene konması lazımdır. Sürücülerin, yayaların eğitimine çok büyük özen gösterilmesi lâzımdır. Komite safhasında çok acı bir durumla karşılaştık. Trafikten sorumlu yetkili bir arkadaşımızın bize aktardığı husus çok acıydı. Diyor ki: "Biz eğitim konusunda çaba sarfetmeye çalışıyoruz ve BRT bu konuda hazırladığımız çabaları, programları koymuyor. " BRT'yi, diğer partizanca yayınları yanında, bu konudaki kayıtsızlığı ve duyarsızlığı bakımından da protesto ediyoruz.

Araçların durumu da bir alem. Onlar konusunda da behemehal tedbir alınması gerekmektedir. Yollardaki işaretler; en azından onların bir düzene sokulması gerekmektedir. Sağ-sol direksiyon arabalar bir sorundur. Onlarla ilgili ne düşünmekteyiz? Onların çaresini ne zaman bulacağız? Yollarımızdan çok ağır vasıtalar geçip gitmekte ve yollar tahrip olmaktadır. bunlarla ilgili tedbirleriniz nelerdir? Bu konularla ilgili olarak bu kürsüye sayısız defa gelip konuşulmuş, görüşler aktarılmıştır. Ancak Hükümet, duyarsızlığını devam ettirmektedir.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar; öncelikle bunların halledilmesi lazımdır. Cezaların artırılması işin kolaycılığına kaçmaktadır ki bunu biz Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak benimsememekteyiz. Eğer gerçekten bu yönde tedbirler alınmış olsaydı ve bu tedbirlerin yetersizliği halledilseydi ve bunun sonucunda cezaların artırılması yönüne gidilseydi, bunu anlayışla karşılamak mümkündü. Ama görüyoruz ki, işin kolaycılığına kaçılmaktadır. Dolayısıyla biz, Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bunu benimsemiyoruz ve ceza artırıcı maddelere ret oyu vermekteyiz. Diğer düzenlemelerle ilgili oyumuz ise olumludur. Yasanın geneline de olumsuz oy vereceğiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Veziroğlu. Başka söz isteyen var mı sayın milletvekilleri? Sayın Paşalar, buyurun.

MUSTAFA HACIHAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Cevap istemez Sayın Paşalar. Bizden cevap istemedi.

İÇİŞLERİ, KÜLTÜR VE ÇEVRE BAKANI ÖLGÜN PAŞALAR - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri olarak her zaman için vatandaşın can ve mal güvenliğine, emniyetine önem verdiğimizizi belirterek söze başlamak isterim.

Sayın Çetin Veziroğlu kardeşimizin söylediklerine katılmak mümkün değil bu açıdan. Şöyleki; en azından bu Yasa Tasarısı değişikliğinin Meclis gündeminde dahi getirilmesi, bizim bu konuya verdiğimiz önemi ortaya koymaktadır.

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İşin kolaycılığıdır.

ÖLGÜN PAŞALAR (Devamla) - Kendileri sırf muhalefet, yani konulara duyarlılık gösterir, efendim Hükümet ve iktidar konulara ve sorunlara karşı duyarsızdır. Bu yaklaşıma benimsememiz mümkün değildir arkadaşlar.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Çözün bu sorunları da hiç mühim değildir duyarlı olmak...

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Tabii biz de para cezalarının caydırıcı unsur olmadığını kabul etmemize rağmen cezasız hiçbir suçun da olmayacağını kabul etmemiz lâzım. Bunu da kabul ettiğimize göre zaman zaman var olan para cezalarının günün koşullarına göre ayarlanmasının dışında daha doğal bir şey olamaz. Biz muhalefetten beklerdik ki, biz bu Yasanın en azından iyi niyetli, bu yasal değişikliğin iyi niyetli olması nedeniyle tümüne olumlu oy vereceğiz desinler. Madde madde belki reddedebilirler ama tümüne olumlu oy vermenizi de beklerdik. Bu da muhalefetin iktidara karşı almış olduğu, yahut da getirmeye çalıştığı tedbirlerden dolayı alkış tuttuğunun, doğru bir yolda olduğunun kanıtı olsundu. Ancak her yasada olduğu gibi muhalefet olumsuz tavrını sürdürmektedir. Bu kendilerinin bileceği şeydir...

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yolları yapın, tamir edin.

OLGUN PAŞALAR (Devamla) - Değerli arkadaşlar; yolların düzenlenmesi mali bütçe yasaları içerisinde öngörülen ödeneklerimizle yapılmaktadır. Gerek köy içi yolların, gerekse oto yolların, bunlar da bir plân, bir program içerisinde yapılmaktadır. Onu belirtmekte yarar var.

Eğitim, bir kere küçük yaştan başlar. Bunu okul sıralarından başlatmak gerekir. Bunun yanına iletişim araçlarını da kattığınız mı, elbette ki daha yararlı ve daha etkili olur. Bugün aynı düşünceleri paylaşıyoruz ve Trafik Müdürlüğünün bu konularda okullarımızda küçük yavrularımızı zaman zaman eğitime tabi tuttukları, kendilerini aydınlattıklarını da hepimiz bilmekteyiz.

Araçların durumu, yollardaki işaretler, bunlar araçlar bildiğiniz gibi belli bir yaştan sonra rutin olarak muayeneden geçirilmektedir ve muayeneden geçmeyen araçlar trafikten çekilmekte, gerekli tamiratları, tadilatlar yapıldıktan sonra ancak seyrüsefer ruhsatı çıkarılıp trafiğe çıkabilmektedir.

Yollardaki işaretler ise Karayollarımız tarafından devamlı yenilenmekte, takımlanmakta, ancak şu da bir gerçektir ki vatandaş maalesef diyeceğim, bu işaretlere karşı sanki düşmanlık da besliyormuş gibi bu işaretlerin yol kenarlarından kalkması, devrilmesi, saçmalanması şeklinde tavırlar ortaya koyarak vatandaşı tehlike yaratabilecek durumlarda ortaya kırılmaktadır sorumsuz vatandaşlar. Ancak az önce de söylediğim gibi Karayolları yetkilileri, trafik yetkilileri bu konuda hassas davranmakta ve bütün trafik işaretlerini de bir program içerisinde yenilemekte, düzeltmektedirler.

Bizim bu konuda söyleyeceğimiz bu kadardır. Yine de olumlu ve olumsuz oylardan dolayı tüm arkadaşlara teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Başka söz almak isteyen?...Yoktur.

Şimdi sayın milletvekilleri; rapor ve Tasarının bütünü üzerinde görüşmeler tamamlanmış olduğundan madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

MOTORLU ARAÇLAR VE YOL TRAFİK (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, 1988 Motorlu Araçlar ve Yol Trafik
21/1974 (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve "Esas
12/1975 Yasa" olarak anılan "Motorlu Araçlar ve Yol
42/1975 Trafik Yasası" ile birlikte okunur.
40/1976
6/1977
24/1979
39/1982
50/1982
37/1985
40/1986
66/1987

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen?...Yoktur.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?...Çoğunluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasada 2. Esas Yasa, herhangi bir maddesinde yer alan
yer alan "Kıbrıs Türk Federe Devleti" söz dizisi kaldırıl-
"Kıbrıs mak ve onun yerine "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Türk Devlete Devleti" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.
Federe Devleti"
söz dizi-
lerinin
kaldırıl-
ması

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen?
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?...Çoğunluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasanın 2'nci maddesinin değişikliği

3. (1) Esas Yasa, 2'nci maddesinde yer alan "Kıbrıs Türk Federe Devleti" tefsiri kaldırılmak ve onun yerine aşağıdaki yeni "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti" tefsiri konmak suretiyle değiştirilir.

" 'Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti', Temel kuralları ve onlarla etkilenmiş haliyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası gereğince kurulmuş Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletini ifade eder."

- (2) Esas Yasa, 2'nci maddesinde yer alan "Özel Motorlu Araç" ve "Özel Olmayan Motorlu Araç" tefsirlerini kaldırmak ve yerlerine yeni "Özel Motorlu Araç" ve "Özel Olmayan Motorlu Araç (Kamu Aracı)" tefsirlerini koymak suretiyle değiştirilir.

" 'Özel Motorlu Araç' eşya, yük veya yolcu taşımak için kullanılan motorlu araçları ifade eder."

" 'Özel Olmayan Motorlu Araç' ücret karşılığı eşya, yük veya yolcu taşımak için kullanılan motorlu araçları ifade eder."

Esas Yasanın 2'nci maddesindeki "yol" tefsirinin değişikliği

- (3) Esas Yasa'nın 2'nci maddesindeki "Yol" tefsiri; "Yaya Geçidi" söz dizisinden sonra "destek duvarı ve işletilmesi özel olup olmadığına bakılmaksızın kamuya açık her nevi yol ve park yerlerini" söz dizileri ilâve edilmek suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 3'ncü madde hakkında söz isteyen?...Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Çekimser?...Cybirliği ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 5'inci
maddesinin
değiştiril-
mesi

4. Esas Yasa, 5'inci maddesi kaldırılmak ve onun yerine aşağıdaki yeni 5'inci madde konmak suretiyle değiştirilir:

"Bakanlar
Kurulu'nun
Tüzük
yapma
yetkisi
Ek.Kısım I.

5. (1) Bakanlar Kurulu, aşağıda belirtilen hususlarda, tümü veya herhangi biri için Tüzük yapabilir:

- (A) Motorlu araçların ve romörklerin imal, büyüklük, ağırlık, şekil, teçhizat, tesisat ve sair takımlarını düzenlemek ve bunların kullanım şartlarını genel olarak saptamak;
- (B) Bu Yasaya ekli Kısım I ve Kısım II'de gösterilen harçların ödenmesi koşuluyla, motorlu araçlar ile romörklerin kayıt ve ruhsatlandırılması bu ruhsatların teşhiri, taşınması, geçici olarak durdurulması, iptali ve iadesi, tescil plâka ve özel tahsisli plâka verilmesinin esas ve usullerinin tespiti, sürüş ehliyeti verilmesi, bu gibi ehliyetin verilmesi için kişilerin bağlı tutulacağı sınavların düzenlenmesi, sürüş ehliyeti almak için asgari yaş ile gerekli niteliğin saptanması, sürüş ehliyetinin taşınması, işaretlenmesi, iptali, geçici olarak durdurulması ve iadesi ile ilgili hususları düzenlemek ve sürücülerin takması ve giymesi gerekli olan nişan ve üniforma ve kıyafeti

- (C) Sürüş ehliyet müfettişlerinin görevlendirilmesinin hangi makam veya merci tarafından yapılacağı hususlarının tespiti, görev, yetki alanlarının ne olacağını düzenlemek, çalışma şart ve esaslarını genel olarak saptamak;
- (Ç) Yayaların tavır ve hareketlerini düzenlemek ve yükümlülüklerini tespit etmek;
- (D) Sürücülerin tavır ve hareketlerini düzenlemek, kontrol etmek ve görevlerini saptamak;
- (E) Yolcuların tavır ve hareketlerini düzenlemek, kontrol etmek ve görevlerini saptamak;
- (F) Motorlu araçlarla romörklerin muayenesi ile ilgili hususları düzenlemek, bu muayenenin yapılacağı zaman, yer ve şekil ile muayene için ödenecek ücretleri ve bu muayeneyi yapmağa yetkili kişilerin yetki ve görevlerini saptamak;
- (G) Okul ve yaya geçitlerini ve bu hususta araçlarla yayalara öncelik hakkı dahil, trafiği düzenlemek ve kontrol etmek; yukarıdaki hükmün genelliğine hâlel gelmeksizin, trafiği yasaklamak veya sınırlandırmak ve bu amaçla trafiğin yönü ile yolları kullanma şeklini düzenlemek; trafik işaretlerini ve bunların yerleştirilmesini düzenlemek;

yollar üzerinde veya dışında park yerlerini saptamak ve bu park yerlerini kullanmak için ücret konulması dahil bu gibi yerleri düzenlemek ve kontrol etmek;

(H) Özel olmayan araçların içerisinde yakışsız, müstehcen veya ahlâka aykırı hareketlerin yapılmasını veya bu gibi araçların herhangi bir yakışsız, müstehcen, ahlâka aykırı veya kanunsuz amaç için veya onunla ilgili olarak kullanılmasını önlemek;

(I) Özel olmayan motorlu araç veya motorlu yük aracı veya eşya taşımak için yapılmış veya kullanılmakta olan öteki motorlu araç sürücülerinin istihdam şartlarını, istihdam veya azami iş saati haddini veya dinlenme saatlerini saptamak;

(İ) Motorlu araçların kullanılması ile ilgili olarak duman, gözle görülen yanık gaz, kıvılcım, yanık, toz ve pislik çıkmasını kontrol etmek;

(J) Fazla gürültüyü yasaklamak ve sınırlandırmak; motorlu araçlara susturucu veya bu maksat için kullanılan başka cihaz takılmasını ve motorlu araçlarda bunlardan kullanılmasını öngörmek;

- (K) Radyo ve televizyon yayınlarına herhangi bir parazit konulmasını önlemek amacıyla motorlu araçlara susturucu veya başka cihaz takılmasını ve motorlu araçlarda bunlardan kullanılmasını öngörmek;
- (L) Kanunsuz veya tehlikeli bir şekilde veya kanunsuz ve gidiş gelişini önleyecek şekilde park veya terk edilmiş her motorlu aracın kaldırılmasını düzenlemek;
- (M) Herhangi bir yolun kullanılmasını araçlar ile veya başka şekilde önlemeyi veya kullanılmasına müdahale etmeyi yasaklamak;
- (N) Özel olmayan motorlu araçlarla taşınan yolcu ve eşya için taşıma ücreti veya başka yükümlülük saptamak ve bu şekilde saptanan taşıma ücreti ile öteki yükümlülükleri gösteren bir tarife yayınlanmasını ve teşhir edilmesini gerekli kılmak;
- (O) Bir kiralama veya kira ile satış anlaşmasının konu olan herhangi bir motorlu aracın mülkiyetini devretmek, sınıfını değiştirmek veya kaydına başka herhangi bir değişiklik yapmakla ilgili hususları düzenlemek.
- (2) Esas Yasa, 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrası gereğince yapılacak tüzük, kural ve hükümlerinden herhangi birini ihlâl eden her şahıs, bir suç işlemiş olur ve aksine hüküm olmaması halinde 1 yıla kadar hapis veya 1,000,000L (Bir Milyon Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya bu cezalardan her ikisi ile de cezalan-

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 4'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Devam edin, siz okur musunuz Sayın Usar?

KATİP -

Esas
Yasanın
6'ncı
maddesi-
nin de-
ğiştiril-
mesi

5. (1) Esas Yasa, 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasının dokuzuncu satırında yer alan "yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "beş yüz bin Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

(2) Esas Yasa, 6'ncı maddesinin (5)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıda yeni (5)inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(5) Bu Yasa amaçları bakımından "Yetkili Makam" Belediyelerle ilgili olarak Belediye Meclisi'ni veya; Bayındırlık ve Ulaştırma işlerinden sorumlu Bakanlığın sorumlu olduğu bir yol ile ilgili olarak, Bayındırlık ve Ulaştırma işlerinden sorumlu Bakanlığı, orman yolları ile ilgili olarak tarım işlerinden sorumlu Bakanlığı; bunun dışındaki hallerde ise, ilgili yolun bulunduğu ilçenin Kaymakamlığını ve gereğinde Polis Genel Müdürlüğü'nü kapsar."

BAŞKAN - 5'inci madde hakkında söz isteyen? Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KA KATİP -

Esas Yasanın 6. Esas Yasa, 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının
7'nci madde- sekizinci satırında yer alan "iki yüz liraya kadar...
sinin deęiş- tirilmesi

ALPAY DURDURAN (Lefkoęa)(Yerinden) - Satırlara gene başladık.

BAŞKAN - Bir saniye.

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Satırlara gene başladık diyorum. Neyin satırına, tekrar soracağım ben.

ERGUN VEHBİ (Lefkoęa)(Yerinden)- Gene geri gelecek Sayın Başkan.

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Bu, bir yasanın bir eki olarak beraber okunacaktır. Biz Mecliste burda onayladığımız için taslağı dağıtacağız halka, ikisini beraber okusun da satır satır bulsun, yoksa hangi satıra bakacaklar bulsunlar?

BAŞKAN - Bu, gene tercüme bir yasa mıdır? İngiliz yasası mıdır?

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - 1974 yasasıdır bu. 1974 yasası Mecliste onaylandığı Őekli ile ancak Meclisin arşivinde bulunabilir.

OZKER OZGUR (Lefkoęa)(Yerinden) - Satıra atıfta bulunulamaz Sayın Başkan. Mümkmn değildir.

BAŞKAN - Sayın Komite Başkanı.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI Dr. YUKSEL TUCCARGLU (Yerinden) - Bundan önceki uygulamalarda da hep böyle yapılmıştı.

ERGUN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Geri geldi hepsi.

OZKER OZGUR (Yerinden)(Devamla) - Geri geldi efendim.

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Hepsi geri geldi.

OZKER OZGUR (Yerinden)(Devamla) - İade edildi hepsi.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa)(Yerinden) - Hepsi döndü, görmezsınız?

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Esas Yasanın...

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Ama Esas Yasa bir örnek değil de saklarız biz.

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Eski uygulamalarda da hep böyle yapıldı.

OZKER OZGUR (Yerinden)(Devamla) - Geri geldi efendim.

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Neyse o satır, yazılacak.

BAŞKAN - Peki, ara verilse birkaç dakika, düzelebilir mi?

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Ara verelim, şey edelim.

BAŞKAN - Yalnız bu mudur?

Dr. ERBAY KANATLI (Kâtiplik Kürsüsünden) - Birkaç dakikada düzelmez efendim.

SALİH USAR (Kâtiplik Kürsüsünden) - Takip eden maddeler de aynı şekildedir Sayın Başkan.

Dr. ERBAY KANATLI (Kâtiplik Kürsüsünden)(Devamla) -
Bütün maddeler böyledir. Savcılıktan böyle geldi efendim.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Geçen defa
böyle geçirildi. Savcılığın onayı var.

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Onayı geri geldi.

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Sayın
Başkan; gerekmez. Bundan önceki bütün yasalar da böyle
yapılmıştı.

Dr. ERBAY KANATLI (Kâtiplik Kürsüsünden)(Devamla) -
Savcılığın görüşü alınarak yapılmıştı efendim bu şekilde.

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Uygulama
böyleydi.

BAŞKAN - Şimdi geçen defa geri gelen İngiliz yasası,
İngilizce metin olduğu için, tercümeyle atıf yapılamaz biçiminde
geldi.

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan; fark
etmiyor. Aynı...

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan;
aynı Savcılık buna nasıl olur dediyse, Cumhurbaşkanlığının
sorusu üzerine böyle şey olmaz diye yorumda bulundu ve
iade edildi bu yasalar. Aynı Savcılık. Tercüme olmasından
dolayı değildir bu. Çünkü burda biz onayladık. Bunun onayıdır.
Bunun üzerinde değişiklik de yapılıyor. Mühürleniyor, matbaaya
yollanıyor, değil mi? Ondan sonra esas budur. Bunu kim, nereden
bulacak da satırına göre baksın. Çünkü ondan sonra matbaada
birkaç defa daha abasılabilir bu. Özel şahıslar alır, basarlar...

ERGUN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Özel şahısların bastığı değişik matbaada satırı değişir otomatik. Nasıl bulacaksınız onda.

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - 1976'ya kadar olan yasalar da bir cilt halinde basıldı. Onların da satırları...

BAŞKAN - Nasıl yazılması...

ERDAL SÜREÇ (Yerinden)(Devamla) - Maddeyi olduğu gibi yazmak lâzım.

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Bendi yeni baştan yazmak lâzım. Çünkü bizde usul, kesilecek orası veyahutta kesilmeden üzerine bu değişiklik yapıştırılacak. Bütün ciltlerimiz ona göre hazırlanmıştır.

BAŞKAN - Neyse, şimdi tabii böyle karşılıklı konuşma ile düzelecek birşey değil. Sayın Komite Başkanı, ne önerirsiniz efendim?

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bundan önceki uygulamalarda böyle yapılmıştır. Benim önerim, aynı şekilde bir yöntem.

BAŞKAN - Gerekirse geri gelsin, öyle mi?

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bundan önce hep böyle yapıldı Sayın Başkan.

VEHBİ Z. BERTER (Lefkoşa)(Yerinden) - Öyle efendim.

Dr. YUKSEL TUCCAROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bundan öncekiler geri gelmediğine göre demek ki bu da gelmeyecek.

BAŞKAN - Peki, başka bu konuda görüşü olan var mı?

Dr. ERBAY KANITLI (Kâtiplik Kürsüsünden)(Devamla)-
Bütün maddeler öyle efendim. Hep maddeler aynı şekildedir.

ALPAY DURDURAN (Yerinden)(Devamla) - Saat 15.00'e
kadar bunlar Komitede düzenlenebilir efendim. Birer cümledir
yazılacak olan. 5 madde, 5 tane cümle yazılacak.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - O zaman bütün
yasaları geri dönüp değiştireceğiz.

BAŞKAN - Bu konuda Savcı da bulundu diyor, Savcının
da olumlu şeyi var diyor. Kanaatine bu, Komite Başkanı
arzu etmiyor...

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI YUKSEL TUCCAR-
OĞLU (Yerinden)- Evet.

BAŞKAN - Riskli bir yönü olmakla birlikte. Bundan
sonraki Komite çalışmalarında büyük duyarlılık gösterelim,
tekrar gerekirse Savcıyı çağıralım ve bu konu Savcının
bilgisinden geçmiş olduğuna göre bunu bu şekilde şey
edelim. Ama geri gelmesi halinde sorumlu sizsiniz Sayın
Komite Başkanı. Peki...

YUKSEL TUCCAROĞLU (Devamla) - Sorumlu Meclistir
Sayın Başkan.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden) - Yok... Yok...
Gördün mü?

BAŞKAN - Ben size soruyorum, ben şimdi size soruyorum,
eskiden öyleydi, komite başkanı bu eleştiri ışığında ara
ister ve, ben ara vermeye hazırım. Komite Başkanı ara isterse
ara veririm, 15.00'e kadar düzenlenir... Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI OLGUN PAŞALAR
(Yerinden) - Efendim aslında gerek yok benim kanaatime göre.
Çünkü kısa isimde zaten atıfta bulunmaktadır. "Motorlu
Araçlar ve Yol Trafik Yasası ile birlikte okunur." Bu Yasa
ne zaman çıktı? 1974'te çıktı. Yan başlıkta, kısa isim altında
da görülüyor. Yani...

YUKSEL TUCCAROGLU (Yerinden) (Devamla) - Tamamdır Sayın Başkan.

OLGUN PAŞALAR (Yerinden) (Devamla) - Gayet açık kısa ismin altında.

BAŞKAN - Tam anlamadınız, şimdi satıra şey ettiğinde satır oynayabilir çeşitli baskılarla.

OLGUN PAŞALAR (Yerinden) (Devamla) - Esas Yasanın ne olduğunu söylüyor efendim orda.

BAŞKAN - Satır tam yeterli bir ifade değildir diyor değil mi?

OLGUN PAŞALAR (Yerinden) (Devamla) - Esas yasanın bilmem neyinci satırındır. E, esas yasa da birlikte olduğuna göre o yasanın başka yasası yoktur. Bana göre yersizdir.

BAŞKAN - Başka bir baskıda değişebilir.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Her dizgide değişiyor efendim.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Önemli olan budur.

ALPAY DURDURAN (Yerinden) (Devamla) - Her dizgide değişiyor.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Basıldıktan sonra satırlar değişir.

BAŞKAN - Fakat ilk basılan kopyayı kastediyorsak...

ALPAY DURDURAN (Yerinden) (Devamla) - O da yalnız Meclisin kütüphanesinde var.

BAŞKAN - Evet, işte burada bir şey var, buna dikkat etmek lâzım bence ama, peki devam ediyoruz.

ALPAY DURDURAN (Yerinden) (Devamla) - Meclisin imkânı olduğuhâlde reddediyor.

BAŞKAN - Kaçınıcı maddeyi okuduydunuz?

KATİP - 6'ncı maddeyi tekrar baştan okuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu konuda Genel Kurulun bilgisine müracaat ediyorum, gerek görürseniz ara veririm.

OLGUN PAŞALAR (Yerinden) (Devamla) - Gerek yok efendim. Geri gönderilirse düzeltiriz.

OZKER OZGUR (Yerinden) (Devamla) - Varsın Bağdat'tan dönsün efendim.

BAŞKAN - Varsın dönsün diyorlar.

OLGUN PAŞALAR (Yerinden) (Devamla) - Geri gönderilirse düzeltiriz efendim.

BAŞKAN - Evet, kaçınıcı maddeyi okuyordunuz?

KATİP - 6'yı okuyordum, yarım kalmıştı Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; 6'ncı madde hakkında söz isteyen?...

KATİP - Bitmedi Sayın Başkan, bitmemişti Sayın Başkan okunması.

BAŞKAN - Devam edin.

KATİP -

Esas Yasanın 7'nci maddesinin değiştirilmesii 6. Esas Yasa, 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının sekizinci satırında yer alan "iki yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 6'ncı madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 8'inci maddesinin değiştirilmesii 7. Esas Yasa; 8'inci maddesinin, dördüncü satırında yer alan "iki yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 7'nci madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 9'uncu maddesinin değiştirilmesii 8. Esas Yasa, 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının sekizinci ve dokuzuncu satırlarında yer alan "iki yüz Liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 8'inci madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 10'uncu maddesinin değiştirilmesii 9. Esas Yasa, 10'uncu maddesinin altıncı ve yedinci satırlarında yer alan "iki yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 9'uncu madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa- 10. Esas Yasa, 11'inci maddesinin dördüncü satırında
nın 11'inci maddesinin yer alan "iki yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırıl-
değişti- mak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz
rilmesi dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 10'uncu madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa- 11. Esas Yasa, 12'nci maddesinin:
nın 12'nci maddesinin (1) (1)'inci fıkrasının beşinci ve altıncı satır-
değişti- larında yer alan "yirmi beş liraya kadar" söz
rilmesi dizisi kaldırılmak ve yerine "iki yüz bin Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak; ve
(2) (2)'nci fıkrasının yedinci satırında yer alan "100 liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 11'inci madde hakkında söz isteyen?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa- 12. Esas Yasa, 13'üncü maddesinin dördüncü satırında
nın 13'üncü maddesinin yer alan "yirmi beş liraya kadar" söz dizisi kaldırıl-
değişti- mak ve yerine "iki yüz bin Türk Lirasına kadar" söz
rilmesi dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 12'nci madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 14'üncü
maddesinin
değiştiril-
mesi

13. Esas Yasa, 14'üncü maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 14'üncü madde konmak suretiyle değiştirilir.

"Motorlu
Aracı
tehlikeli
bir yerde
bırakmak

14.(1) Bir motorlu aracın sorumluluğunu üzerinde bulunduran ve bu araç veya onun çektiği romörkü, yolu kullanan öteki şahıslara tehlike teşkil edecek bir şekilde bir yerde veya durumda veya şartlar altında bırakan veya bırakılmasına müsaade eden her şahıs, suç işlemiş olur ve üç aya kadar hapis veya iki yüz bin liraya kadar para cezası veya bu cezaların her ikisi ile de cezalandırılır.

(2) (A) Minibüs, otobüs, kamyon ve traktör cinsi ve benzeri bir motorlu taşıtın sorumluluğunu üzerinde bulunduran bir kimse böyle bir aracı geceleyin ön, arka kısmında sabit yansıtıcı tehlike üçgeni işareti bulundurmaksızın kamuya açık bir yolda bırakır veya terk ederse bir suç işlemiş olur ve bu konuda başka önlemler alınıp alınmadığına bakılmaksızın mahkûmiyeti halinde üç aya kadar hapis veya iki yüz bin Türk Lirasına kadar para cezasına veya her ikisine birden mahkûm edilebilir.

(B) Kamuya açık yollarda geceleyin zorunlu bir süre için durmak zorunda olan motorlu taşıt araçlarının sahip veya sorumluları, araçlarında ışıldak (yanıp sönen ışık) bulundurmamak ve bunu zorunlu duruş yaptıkları sırada arabanın üstünde çalışır vaziyette tutmaları gerekmektedir. Bunun aksine hareket edenler bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde üç aya kadar hapis veya iki yüz bin Türk Lirasına kadar para cezasına veya her ikisine birden mahkûm edilebilirler.

BAŞKAN - 13'üncü madde hakkında söz isteyen?... Yoktur.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?...
Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP-

Esas Yasa-
nın 15'inci
maddesinin
değiştiril-
mesi

14. Esas Yasa, 15'inci maddesinin altıncı ve yedinci satırlarında yer alan "üç yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "iki milyon Türk Lirasına kadar"söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 14'üncü madde hakkında söz isteyen?...

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasaya
14'üncü
maddeden
sonra yeni
14A madde-
sinin ek-
lenmesi

15. Esas Yasa, 14'üncü maddesinden hemen sonra aşağıdaki yeni 14A maddesi eklenmek suretiyle değiştirilir:

"Sürücülerin
belirli
öncelikli
araçlara
yol verme
zorunluluğu

14A. Herhangi bir motorlu taşıtı kamuya açık yollarda kullanan bir sürücü, ilk yardım aracı (ambulans), itfaiye aracı, Polis örgütü aracı ve bu gibi acil siren kullanan araçlara, siren kullanmalarına rağmen yol vermez veya yol üstünlüğü tanımazsa bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde altı aya kadar hapis veya 500,000.-L'na kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

BAŞKAN - 15'inci madde hakkında söz isteyen?...

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 16'nci
maddesinin
değiştiri-
lmesi

16. Esas Yasa, 16'nci maddesinin son paragrafı kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni paragraf konmak suretiyle değiştirilir:

"Kişiler bir suç işlemiş olur ve üç yıla kadar hapis cezasına veya iki milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler."

BAŞKAN - 16'nci madde hakkında söz isteyen?...

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 17'nci
maddesinin
değiştiril-
mesi

17. Esas Yasa, 17'nci maddesinin son paragrafı kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni paragraf konmak suretiyle değiştirilir:

"Kişiler bir suç işlemiş olurlar ve üç yıla kadar hapis cezasına veya iki milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler."

BAŞKAN - 17'nci madde hakkında söz isteyen?...

Yok. 17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP-

Esas Yasa-
nın 20'nci
maddesinin
değiştiri-
lmesi

18. Esas Yasa, 20'nci maddesinin, on birinci satırında yer alan "yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 18'inci madde hakkında söz isteyen?...

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 21'inci
maddesinin
değişti-
rilmesi

19. Esas Yasa, 21'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci ve üçüncü satırlarında yer alan "yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "beş yüz bin Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 19'uncu madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasa-
nın 27'inci
maddesinin
değişti-
rilmesi

20. Esas Yasa, 27'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının on birinci ve on ikinci satırlarında yer alan "iki yüz liraya kadar" söz dizisi kaldırılmak ve yerine "bir milyon Türk Lirasına kadar" söz dizisi konmak suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 20'nci madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe
giriş

21. Bu Yasa, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 21'inci madde, son madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; böylece Tasarınının madde madde görüşülmesi tamamlanmıştır ve ikinci görüşme sona ermiştir.

Üçüncü görüşme kısa isim okunmak suretiyle yapılacaktır, kısa ismi okuyun lütfen.

KATİP -

Kısa İsim 1. Bu Yasa, 1988 Motorlu Araçlar ve Yol Trafik
21/1974 (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve
12/1975 "Esas Yasa" olarak anılan "Motorlu Araçlar ve
42/1975 "Yol Trafik Yasası" ile birlikte okunur.
40/1976
6/1977
24/1979
39/1982
50/1982
37/1985
40/1986
66/1987

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının
bütününe açık oylamayla oylarınıza sunacağım.

Peki, oylama cetveli okunarak oylarınıza sunuyorum.

KATİP -

Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa
Tasarısı ile ilgili oylama sonuçları:

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Kabul Etmeyenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Ergin Abdullah	Alpay Durduran	Kenan Akın
Mustafa Adaoğlu	Rasih Keskiner	Mehmet Altınay
Ahmet Akar	Ziya Rızki	Hüseyin Angolemlı
Taşkent Atasayan	Erdal Süreç	Kenan Atakol
Hakkı Atun	Çetin Veziroğlu	İsmail Bozkurt
Mehmet Bayram		Onay F. Demirciler
Aytaç Beşerler		İbrahim Koreli
Nazif Borman		Hasan Sarıca
Günay Caymaz		Ferdi S. Soyer
Mehmet Civa		Naci T. Usar
Salih Coşar		Emin Uzun
Hüseyin Curcioğlu		Atay C. Urel
Fadıl Çağda		Altan Yavuz
Omer Demir		Enver Emin
Kemal Emirzade		
Dr. Mustafa Erbilin		
Dr. Derviş Eroğlu		
Dt. Sait Güven		
Mustafa Hacıahmetoğlu		
Dr. Erbay Kenatlı		
Mustafa Karpaslı		
Feridun Onsav		
Özker Özgür		
Olgun Paşlar		
Aktan Sadık		
Eşber Serakıncı		
Vehbi Z. Serter		
Yüksel Tüccaroğlu		
Salih Usar		
Tokay Varış		
Ergün Vehbi		

31 kabul, 5 ret, çekimsiz yok.

BAŞKAN - 13'e 5 oyçokluğuyla kabul edilmiştir sayın milletvekilleri. Hayırlı uğurlu olsun.

Böylece bugünkü gündemimiz tamamlanmıştır. Gelecek birleşim;

Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları;

Özel Gündemde Yer alacak İşler;

Seçimler ve Oylaması yapılacak İşler;

Sorular;

Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılması;

Görüşülecek Tasarı ve Öneriler ile Komitelerden Gelen İşler;

olmak üzere 9 Aralık Cuma günü saat 10.00'da yapılacaktır.

Birleşimi kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 13.10.

DONEM: I

YIL: 4

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ

14'üncü Birleşim
7 Aralık 1988, Çarşamba

Saat: 9.30

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
  - (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında imzalanan Yatırımları Garanti Andlaşmasının Onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.NO:283/3/88) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:
  - (1) Gelir ve Vergi Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:33/1/85) ve Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
  - (2) Motorlu Araçlar ve Yol Trafik (Değişiklik) Yasa Tasarısı, (Y.T.NO:238/3/87) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
